

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETES ÁRA:
 Egy évre ----- 100.000 K
 Félévre ----- 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
 Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
 dinár. Ausztriában 2500 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELNIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
 VIII. kerület, Rákóczi út 3. szám
 Telefon: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-35

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 március 2

9. szám

Elfogták Leirer Amália állítólagos gyilkosát

Eros csendőri fedezettel szállítják fel Kisvárdáról

Leirer Amália meggyilkolásának egy ennért két hét óta tartja lázas izgalomban a közvéleményt, mely nem tud szabadulni a véres tragédia hatása alól.

A rendőrség teljes apparátussal vezette be a nyomozást, de az elmúlt két héten át bár a nagyközönség is segítségére sietett a rendőrségnek, a nyomozás napnap után eredménytelenül

végződött s már a rendőrségen feladták a reményt s abban bíztak csupán, hogy a borzalmas gyilkosság elkövetőjének nyomár aa véletlen vezethet rá.

Annál nagyobb szenzáció erejével hatott a vasárnap késő éjjeli órákban Debrecenen keresztül Kisvárdáról kapott távirati értesülésünk, amely arról számol be, hogy Leirer Amália gyilkosát sikerült elfogni. A szűkszavú távirat jelentése ezeket tartalmazza.

Kisvárdra, március 1 éjjel.

A Szabolcs vármegyei Mándok községben a csendőrség a mai napon elfogott egy budapesti bártulajdonost, akinél Leirer Amália, a Teréz körúti gyilkosság áldozata meg Kerstens Teodorral való megismerkedése előtt alkalmazásban állott. A bártulajdonost, akinek nevét a

nyomozás érdekében még nem közölhetjük, a csendőrség azzal gyanúsítja, hogy ő gyilkolta meg Leirer Amáliát.

A gyanúsított férfit a mándoki csendőrség rendkívül erős fedezet mellett már útbá indította Budapest felé, ahová a késő hajnali órákban megérkeztek.

Újabb titkos vérbíróság üldözte halálba Kis Ferencet

**Kiss Ferenc állapota változatlanul súlyos — Márffy barátai újabb vérbíróságot alakítottak — Nyomon van a rendőrség — Kiss védője felbon-
 totta a bucsulevelet — A rendőrségen bizakodnak a nyomozás sikerében**

Az ébredők vérbírósága által öngyilkosságba kergetett Kiss Ferenc változatlanul súlyos állapotban fekszik a Rókus-kórház első emeletének 33. számú szobájában. Időnként magához tér, az orvosok azonban a beszélgetést szigorúan megtiltották neki. A rendőrség vasárnap is több ízben érdeklődött telefonon, hogy Kiss kihallgatható-e. Azt a választ kapták, hogy

Kiss életbenmaradásához remény van ugyan, de kihallgatásáról egy-két napon belül szó sem lehet.

Kiss vallomása tesz a kiindulópontja a rendőrség nyomozásának, de addig is, míg a kihallgatás megtörténik, a főkapitányság politikai csoportja máris hozzálátott, hogy a bosszualló bünszövetkezetet leleplezze. Annyi máris bizonyosnak látszik, hogy

nem a Márffy-féle ismert vérbíróság hozta meg a Kiss Ferenc elleni ítéletét.

Ez az ugynevezett „IX. kerületi Emé vérbíróság”, amelyik Bátorfi Miklós

Máv. hivatalnok elnöklete alatt állott, a bombabűny kinyomozásakor széteszlott és azóta nem adott életjelt magáról. A gyanu természetesen elsősorban erre a vérbíróságra terelődött. A detektívek azonban hamarosan megállapították, hogy a „vérbírak” egyrésze teljesen visszavonult minden közszerepléstől és iskolai tanulmányait folytatják tovább.

Valószínű azonban, hogy Márffy ébredő barátai és a volt vérbíróság egyes tagjai

újabb titkos bíróságot alakítottak és ezek üldözik az öngyilkosságban Kiss Ferencet.

A rendőrség máris kapott olyan adatokat, melyek ezt — föltevést megerősítik, sőt valószínű, hogy a *Kinetty Károly nevével aláírt helyreigazító nyilatkozat is ettől a „vérbíróságtól” származik. Ugyancsak közöttük kell keresni azt is, aki Fényes Lászlót telefonon át megfenyegette.* A rendőri nyomozás még csak tapogatózva halad előre, de remélik, hogy Kiss kihallgatása után, rövidesen ártalmatlanná teszik őket.

Vasárnap délelőtt *Schweinitzer*

rendőrkapitány, *Zdeborzsky* és *Hám* detektívfelelősökkel együtt előkereste az Erzsébetvárosi Kör elleni bombamerénylet iratait és áttanulmányozták azokat. Azokat a jegyzőkönyveket és vallomásokat, melyek a vérbíróságra és a szintén öngyilkossá lett *Kasnyik János* halálára vonatkoznak, különválasztották és elhatározták, hogy az azokban szereplő összes emberekről kikutatják, hogy mivel foglalkoznak azóta, miből élnek, hol és milyen társaságban szöktek megfordulni.

A főkapitányságon bizonyosra veszik, hogy sikerülni fog a még mindig garázdálkodó vérbíróságot szétugrasztani.

Vajda Béla dr. Kiss Ferenc ügyvédje vasárnap délelőtt vette át *Szrubán* rendőrtanácsostól azt a vastag borítékot, amelyet Kiss a kávéházi márványasztalon hagyott védője számára. *Vajda dr.* a borítékot *Szrubán* tanácsos és *Schweinitzer* kapitány jelenlétében rögtön föl is bontotta. Legfelül egy fehér lap volt, melyre Kiss ceruzával a következőket írta:

Igen tisztelt Ügyvéd ur!
 Ebbe belehajszoltak. Nem fehettem mást. Nagyon szépen kérem, hogy a mellékelt négy levelet a címzetekhez juttassa el.

Utolsó üdvözlét
 Kiss Ferenc.

A borítékban négy megcímezett levél volt. Egyiket Pécsen lakó anyjának írta, a többi három levél címzettjét a nyomozás érdekében titokban tartják.

Ejjeli ülésen fogadta el a francia kamara a pénzügyi törvényt

Páris, márc. 1.

A kamara és a szenátus a tegnapi délutáni ülés során jóváhagyta a március hónapra megállapított ideiglenes költségvetést. Bizonyos nehézségek mutatkoztak a tárgyalások során, amelyek azáltal keletkeztek, hogy a szenátus leszállította az iskolák építésére szánt hitelek összegét. A kamara szocialista tagjai egy pillanattig ingadoztak, vajjon elfogadják-e a költségvetést. Meghosszúsított folytatott Herriot miniszterelnökkel, majd ugy határoztak, hogy a március havi költségvetést elfogadják.

Az ideiglenes költségvetést a szenátus egyhanguan, a kamara pedig 590 szavazattal 37 ellenében elfogadta. A kamara tegnapi éjjeli ülésén, amely csak reggel 8 órakor végződött, elfogadta a pénzügyi törvényt, vagyis a bevételi költségvetést.

Pesterzsébet és a helyérdekű vasutvállalat harcra a pesterzsébetiek győzelmével végződött

Éjszakai igazgatósági ülésen határozták el, hogy nem indul meg a helyérdekű vasút

Több ízben foglalkoztak már a lapok azzal, hogy a „Beszkár” be akarja szüntetni a Pesterzsébet és Budapest között közlekedő 43- és 45-ös relációkat és ezek helyett helyérdekű vasutat jaratnának Pesterzsébet és a Közvágóhíd között. A helyérdekű vasút a közvágóhídtól a város centruma felé közeledő villamosokra való átszállójegy árát négyezeröttszáz koronában akarta megállapítani. Ez természetesen a pesterzsébeti polgárság rovádsárament volna, hiszen eddig kétezer koronás conaljeggyel utazhattak, a tervezett négyezeröttszáz korona helyett.

A pesterzsébetiek tegnap ebben az ügyben ajutlést tartottak. A gyűlésen oly erőshangú kifakadások hangzottak el a helyérdekű ellen, hogy ennek hatása alatt a vállalat a késő esti órákban igazgatósági ülést hívott össze. Az igazgatóság elhatározta, hogy az általános elégedetlenségre való tekintettel a helyérdekű vasút megindítását bizonytalan időre halasztja.

Tiszti orvos értekezlet a náthaláz miatt

Kedden megállapítják, hogy milyen intézkedések szükségesek a náthaláz terjedésének megakadályozására

A náthaláz rohamos terjedése — bár a betegség a legenyhébb lefolyású — izgalomban tartja a főváros közönségét. Szombaton még 34 iskola volt zárva a főváros különböző kerületeiben, de lehet, hogy ezek nagyrésze még a mai napon, de ezen a héten okvetlenül megnyílik. Végő János dr. tiszti főorvos, aki hosszabb betegsége után Balatonfőreuden fűdült, a náthaláz járványos fellépésének hírére megszakította ott tartózkodását és azonnal Budapestre utazott. A tiszti főorvos átvette hivatala vezetését és intézkedett, hogy kedd délután 5 órakor kerüljön tisztviselők nyaraltatása ügyében folytatott tárgyalásokat s így Csordás Elemér dr. tiszti főorvos-helyetteshez fordultunk információért, aki a jelenlegi helyzetről a következőket mondotta:

— A mai napon még 34 fővárosi iskolában szünetel a tanítás, ezeknek több mint felét azonban hétfőn ismét meg kell nyitni. Hogy valóban megnyílnak-e, az a mai helyzetben kétséges. Lehet hogy a kényszerű szünetet egy-két nappal meghosszabbítják. Jelenleg több ezerre becsülhető a náthalázás betegek száma, hiteles adatok azonban nem állnak rendelkezésünkre, mert az ilyen betegeket nem kell bejelenteni nyilvánosan. Különbön kedden délelőtt fog elődni, hogy milyen intézkedéseket fogantatosítunk a náthaláz leküzdésére. A tiszti főorvos úr kedd délután 5 órára értekezletre hívta egybe a kerületi és tiszti orvosokat akik majd kifejtik tapasztalataikat, véleményüket a betegség illetőleg s megállapítják, milyen hatással volt az iskolák bezárása a náthaláz csökkentésére. Az értekezlet eredményéhez képest a tiszti főorvos úr előterjesztést fog tenni a polgármester úrnak a további teendők tekintetében.

A Házat március közepén bizonytalan időre napolják el

Rupert montelmi ügyének tárgyalása a szünet előtti utolsó ülésre marad — A felhatalmazási javaslatot sürgősen, de csak négy óras ülésnek tárgyalják

Zsitvay Tibor aienők nyilatkozata

A nemzetgyűlés pénteken részleteiben is letárgyalta az 1924—25. évi aranyköltségvetést, mire Bud János pénzügyminiszter bejelentette az appropriációs törvényjavaslatot, amely kiegészítő része a költségvetésnek. Minthogy az appropriációs javaslaton kívül csak egészen kisjelentőségű törvényjavaslatok vannak megszavazásra, rövidesen aktuálissá válik a parlament szüneti, amelynek időtartamát a kormány a választójeg bizottsági letárgyalására szánta.

Beszéltünk ez ügyben Zsitvay Tibor képviselővel a parlament aienökével, aki a Ház legközelebbi munkarendjének alakulásáról a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának: — A bizottságnak már letárgyalta és a nemzetgyűlés napirendjére kitűzött különböző apróbb javaslatok és a nemzetközi egyezmények megvitatása után az appropriációs törvényjavaslat tárgyalása következik.

— Minthogy az appropriációs javaslat megszavazása sürgős, ez a javaslat azonnal napirendre kerül, mielőtt a pénzügyi bizottság végzett vele. Megtörténhetik, hogy a kisebb javaslatokkal előbb készül el a Ház, mint a pénzügyi bizottság a felhatalmazási javaslatnál. Ebben az esetben a rengeteg és tárgyalásra előkészített

montelmi ügyek közül vesszük elő a sorrendben a legrégiebbeket. Ha a bizottság előadója bejelentette a felhatalmazási javaslatról szóló jelentését, másnap már napirendre kerül és a Ház kimondja rá a sürgősséget. Az ülés időtartama azonban csak négy óra. — Az appropriációs javaslat megsza-

vázása után torjeszti be a kormány a választójogi és felsőházi törvényjavaslatokat. Ezeknek napirendre tűzése előtt

szünet lesz, hogy a bizottság a választójogot letárgyalhassa. A szünet időtartama bizonytalan. Lehet, hogy — az ellenek további távolmaradása esetén — csak két hétre lesz szükség. Ha azonban a passzív-ellenek a vitában való részvételre határoznak el magát, — ami kívánatos volna —, hosszabb szünetre lesz szükség. Epen ezért előreláthatóan

bizonytalan időre kell majd elnapolni a Házat.

— Rupert Rozsó ismeretes montelmi ügyének tárgyalása a szünet előtti legutolsó ülésre marad. Az ügy ugyanis elvesztette sürgősségét. Ha majd minden kis javaslatnál végzetünk és az appropriációt is letárgyaljuk, akkor kerülhet csak a sor a Rupert-ügyre.

Ezek szerint a parlamentnek a választójog bizottsági tárgyalására szánt szünet március közepén kezdődik — bizonytalan időre.

Mein! legfinomabb teakeverékei.

Padlófilcek, futók, lamberkenek mindennemű szőnyegek

Bufozszövetek prima brokátok 230 ezer

Vágó és Társa kárpitos kellékek üzletében

IV. Kammermayer Károly uca 3 (Központi Városház épületében)

2

nagy attrakció!

Rosera-Cappella

a párizsi Folies Bergère táncszíllagái és

Lord-Ain

a

Royal Orfeum

márciusi műsorában!

Vászon Sifón Karton Delén Selyem Csipke Szalag

Legolcsóbb áron

Klein Antal

divatáruházában

(Király ucca 53 (Akácia u. sarok))

Ismét kapható régi időkől bevált **Waldhelm-jéte soványító-tea**

Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elelmód megváltoztatása nélkül, állandó súlycsökkenés mellett kecces nyulánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Magyarországi főraktár Szent Péter gyógyszervegyészeti laboratórium Budapest, VI., Faisd erdősor 22. szám

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT

Még csak rövid ideig kapható a világhírű teljesen bekeimnőségű

Müncheni Salvator-sör

Kimérés-helyek:

- Bandi Ferenc étterem VIII, József körút 46
- Baum János étterem VI, Andrassy út 51
- Bristol szálló étterem IV, Mária Valéria u. 4.
- Frenreisz István étterem Celliért szállóda
- Hoffmann János étterem II, Pálya ucca 3
- Keszey Vince étterem VII, Rákóczi út 44
- Kolossa Viktor étterem V, Vilmos es. út 44
- Krech Vilmos étterem VIII, Baross tér 13
- Láng és Társa, Orsz. Kaszinó étterem IV, Semmelweis ucca 1
- Mayer János étterem II, Páfty tér 4
- Weitropole-szálló étterem Rákóczi út 88
- Opera Étterem és Vezekló pinee VI, Andrassy út 23
- Páczter János étterem VII, Népszínház u 30
- Schmidhoffer Vilmos étterem II, Fő u. 8
- Varga János étterem Óbuda, Főter
- Waltz György étterem IV, Váci ucca 38

Falackozva az összes kávéházakban és minden jobb fűszer- és csomagüzletben **VÉRSEGENYNEK ELŐRENDÜ TÁPSOR!**

Vezérképviselő: MEZEI ÉS TÁRSA Budapest, IX., Ranolder ucca 4
Telefónmegrendelések: József 24-61 és József 24-89 szám

Léderer főhadnagy ügyét a honvédtörvényszék áprilisban tárgyalja

Kilakoltatási per a gyilkos házaspár ellen

— A Hétfői Napló tudósítójától. — Mialatt a közvéleményt Leivor Amália meggyilkolásának ügye foglalkoztatja, a büntetőbíróóságok serényen folytatják a vizsgálatot a Tölgyia utcai némas gyilkosság ügyében is. Bubicus vezérjegyző, aki heteken át faggatta Léderer-remét, már eljutott munkájában oda, hogy hétfőn megkezdheti a tanúk kihallgatását is. Az ügyben sok tanút idéztek meg és ezeknek a vallomásából remélik, hogy megvilágítják a rémos bűnyűgynek azokat a mozzanatát is, a melyekben a terheltet ellentétben vallannak, vagy ingadoznak. Két héten belül megtörténik a Léderer-házaspár és Léderer Sándor szembesítése és azért megkeresik a katonai ügyészséget, hogy a rablógilykos főhadnagyot kísérjék át a Markó-utcai törvényszéki épületbe. Mint ismeretes, március negyedikén a katonai és polgári bűnvádi hatóságokból alakított vegyes bizottság kiszáll Csepelre, hogy helyszíni szemlét tartson és ott rekonstruálja azt a jelentést, amikor Lédererek a két bűnröndöt a Dunába akarták süllyeszteni.

Léderer Sándor ugyanis tagadja, hogy tudomása lett volna a bűnröndök tartalmáról. A szemlét kihallgatják azt a két éjjeli őr is, aki a bűnröndöt feledezték és szembesítik velük Lédereréket is. A honvédtörvényszék vizsgálóbírája szintén már előrehaladt munkájával és így remélhető, hogy a katonai ügyészség vádirata is hamarosan elkészül.

Mint értesültünk, a honvédtörvényszék már április végére fő tárgyalásra tűzi ki a bűnröndöt.

Itt említhetjük meg, hogy a Tölgyia utca 4. számú ház tulajdonosa, Kilakoltatási per indított Lédererek ellen és az ügyet március 3-án fogja lejárni az I. III. kerületi járásbíróóság.

Smith főbiztos kedden Párizsban a magyar szanálásról tárgyal a jóvátételi bizottsággal

A népszövetségi főbiztos tárgyalásai a Comité de Controlel — Vasárnapra várják haza a főbiztost

Még e héten publikálják a január havi jelentést

— Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos külföldi tartózkodásáról a legkülönbözőbb hírek terjedtek el. Politikai körökben tudni vélték, hogy

a főbiztos csak március közepén érkezik haza,

mert 9-én kezdődik Genfben a népszövetség tanácsulása és Smith főbiztos csak ennek befejezése után tér vissza Budapestre. Ez a hír

nem felel meg a valóságnak.

Munkatársunknak ugyanis alkalma volt a főbiztos külföldi tartózkodásáról és legközelebbi munkaprogramjáról Smith Jeremiás népszövetségi főbiztoshoz közléseket folytatni. Teljesen megbízható információink a következők:

— A különböző híreknek nincs alapjuk. A március 9-iki népszövetség tanácsulása ugyanis a főbiztos ur nem jelenik meg.

A népszövetségi főbiztos ur jelenleg Párizsban tartózkodik. ahol tárgyalásokat folytat. Hazakeresésének időpontja még nincs véglegesen megállapítva, valószínű azonban, hogy

a hét végén hazaérkezik a főbiztos.

Ezen a héten ugyanis még dolga van Párizsban.

Kedden tart ülést Párizsban a Comité de Controle ellenőrzőbizottság, amely a jóvátételi bizottság érdekeinek szempontjából figyelt Magyarország szanálását.

— A Comité de Controle ülésén Smith főbiztos ur beszámol a magyar szanálás eddigi fázisairól és jelen állapotainkról. Szerdán és csütörtökön még látogatásokat tesz Párizsban és valószínűleg pénteken vagy szombaton indul haza. Kérkezése vasárnapra várható.

Munkatársunk ezután a népszövetségi főbiztos január havi jelentése iránt érdeklődött. Beavott informátorunk a következőket mondta:

— A főbiztos ur

januári jelentése már elkészült.

Mint hogy a főbiztos ur angol nyelven készíti jelentését, azt magyarra fordítják, majd Genfben és kinyomtatják. Ha Genfben elküldjük, ahol franciára fordítják készülnék a nyomtatott példányok, tudatják a főbiztosággal a publikálás napját. Amelyik napon Genfben kikerül a sajtó alá a jelentés, ugyanazon a napon hozzák nyilvánosságra Budapestre a jelentés szövegét.

A januári jelentés már magyar nyelven is elkészült, most van nyomdában és néhány napon belül nyilvánosságra kerül.

A főbiztos januári jelentését általános érdeklődéssel várják.

Ebert elnök holttestét impozáns gyászkisérrel mellett ravatalozták fel az elnöki palotában

A gyászünnepség a birodalmi gyűlés üléstermében lesz

Ebert birodalmi elnök halála, melyről a lapok már megemlékeztek, az egész világpolitika érzéti hatását. A tragikus véget ért elnökről a világsajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezik meg. Ebert elnök hatalmas pályát futott meg a heidelbergi serény iparosbától a német birodalmi köztársaság elnökségéig. Ez ennek a pályafutásnak merész emelkedő ívelésében még sem találhatunk semmi csodálatost. Természetesen és zökkenés nélkül ivelt egyre magasabbra a pálya, melynek minden stációjánál Fritz Ebertnek igaz emberi értéke, nagysága domborodott ki.

Férfikora teljében érte a halál. És a szocialista nyergesmunkásból a német birodalom elnöki székébe emelkedett férfit — bár sok ellensége volt — ellenségel nem tudták legyőzni. Ebert elnök tisztán került ki a rágalmak özönéből a személyét nemcsak az egységes német birodalom, de a külföld is a legnagyobb becsüléssel vette körül.

Ez az oka annak, hogy Ebert elnök halála válságot teremtett a német birodalomban a helyét nehéz lesz pótolni. A legyőztesében is erős német nép az apát vesztett fia gyászával veszi körül nagy halottja koporsóját.

A legújabb berlini táviratok az elnök halálával kapcsolatban az alábbiakról számolnak be:

Berlin, március 1.

Éjfélt körül Ebert birodalmi elnök földi maradványait a Westsanatóriumtól, ahol a halál megváltotta szenvedésétől, átvitték a Wilhelm-Strassenba. A birodalmi zászlóval takart koporsót nyolcan vitték a négylovas halottaskocsira. A gyászmenet élén lovasrendőrök haladtak, utánuk jött a gyászkocsi, amelyet a birodalmi őrség egy osztaga kísérte. Majd egy sor kocsiban a miniszterek kísérték a menetet, amelyet egy szakasz lovasrendőr zárt be.

A gyászmenet éjjel 1 óra körül érkezett meg a Wilhelm-Strassen levő halottasházba. A késő éjjeli órák ellenére, az egész úton a járőrök sokasága kísérte a menetet, mások pedig levett kalappal

várták, amíg a menet elvonul. A brandenburgi kaputól az elnöki palotáig a „birodalmi zászló” szervezet, mintegy 2000 tagja zászlókkal és fátylakkal állott sorfalat. Különösen élénk volt a fogadtatás a Wilhelm-Strassenban, ahol a rendőrség, éppen így, mint már előbb, a Joachimsthaler-Strassenban fordult meg. A Wilhelm-Strassen levő palotában az elhunyt holttestét családjának tagjai vették át és behatárolták.

Berlin, március 1.

A birodalmi tanácshoz törvényjavaslatot nyújtottak be arról, hogy a birodalmi elnök elhalálása következtében előálló kötségeket az állam vállalja. A birodalmi gyűlés pártvezetéseinek tanácsa ma arról tanácskozott, hogy a birodalmi gyűlés milyen formában vegyen részt a gyászünnepségeken, amelyeket a birodalmi elnök elhunytá alkalmából tartanak. A tanács azt kívánja, hogy a gyászünnepség színhelye a birodalmi gyűlés ülésterme legyen.

Berlin, márc. 1.

A birodalmi elnök elhunytá alkalmából a kormány gyászünnepséget szerdán, március 4-én, délután 3 órakor tartják meg a birodalmi elnöki palotában. Az emlékszedést a birodalmi kancléár fogja mondani. Az ünnepség után a holttestet katonai diszkrécióval átviszik a postadami pályaudvarra. A gyászmenet a brandenburgi kaput át a birodalmi gyűlés épülete körül fog haladni. A halottaskocsi ezután a birodalmi gyűlés épületének feljáróján elűt fog megállni, ahol a birodalmi gyűlés mond búcsút az elhunytaknak.

A búcsuszedést a birodalmi gyűlés elnöke fogja mondani a német népképviselőt nevében. A gyászünnepségek ez a megnyilvánulása fog egyúttal alkalmat adni a lakosság szélesebb rétegeinek, hogy utolsó üdvözlést mondjon az elhunytaknak. A menet ezután a Friedensalle-en és a Budapest Strassen át folytatja útját a postadami pályaudvar felé, amelynek homlokzatát megfelelően feldíszítik. Este fél 7 óra körül indul el a halottas vonat Heidelberg felé, ahol az elhantolás esztőrtőkön történik meg.

Katsinka Kornél
Utóda
gyermekruha-különlegességek Üzlete
IV. Párisi utca 1. (Váci u. sarok)

Leltározás után
március hó 15-ig
az összes előírt árainkból

20%
engedményi adunk

Divatós tavaszi gyermekkabátok
Fluóifonyók órási választékban
Leány- és fiúfelülők
Flu-, leányka- és bakfiskruhák
Játszóruhák
Babyruhák
Gyermekfóhérművek
Bakfiskalapok
Leány- és fiukötények
Leány- és fiukalapok
Plyamák órási választékban
Tírói kabát és nadrág

M e g k e z d ö d t t a

nagy tavaszi vásár

MOLNÁRGYULA
női divatruházban VII., Rákóczi-út 22.

Tavaszi ujdonságaim

Minden hölgy megtalálja ruházamban mindazt, amire szüksége van: a lepujabbat, a legjobbat legolcsóbban

Covercoat kabát	legújabb fazon	740.000	Kosztium tiszta gyapjúanyagból ..	1.000.000
Covercoat kabát	1-a minőségű belső ..	950.000	Legújabb kockás divatruha ..	495.000
Burbury kabát	legújabb divat ..	950.000	Szövetruha tiszta gyapjú gabaróin vagy ripsz	825.000
Kosztium	angol divatszövetből ..	950.000	Selyem trikó-zsamper ..	125.000

A HÉTFŐI NAPLÓ
közönségéhez!

FEMER M. MIKSA, a közkezdvelt férfruházárház értesít, hogy tavaszi angol raglánok és öltönyök Károly körút 15 sz. üzletében már készen kaphatók!

Dénes István a földmunkások nagyszűlésén egységes harcot sürget a titkosság érdekében

A Magyarországi Munkáspárt szombaton este a vidéki szervezetek elnökeinek tiszteletére társasvacsorát rendezett, amelyen Radosnyi Papp Gedeon országos elnök mondott üdvözlő beszédet. Dénes István képviselő, a párt vezetője az aktuális politikai kérdések kapcsán válaszolt a passzív ellenzéknek az egységes ellenzéki front megteremtését célzó felszólítására. Ebben a kérdésben magáévá tette Radosyi Károly álláspontját, amely szerint minden ellenzéknek kötelessége felvenni a harcot a titkos választójogi érdekek és a parlamentben. Majd a falu érdekében végzendő nagy munkáról szólt. Válaszolt Szilágyi Lajosnak és Rupert Resznek, akik személyesen létesíték támadták meg őt abból az alkalomból, hogy a passzívítást feladta.

Ezután Dénes István a belügyminiszter választójogi javaslatát kritizálta.

Döntés előtt a játékbank koncessziója

Egy külföldi pénzcsoporthoz játékbank engedélyezését kérte a kormánytól. A vállalkozók Budapesten és a Balaton mellett öhajtanának játékbankot nyitni és az engedélyezés ellenében nagybörárányú anyagi ellenszolgáltatásra hajlandók. Anélkül, hogy feladnák azt az elvi álláspontunkat, amely szerint elfejtjük a hazárdjátékok minden fajtaját, úgy érezzük, magasabb országos szempontokat értékelünk, ha rámutatunk az érem másik oldalára. Megcsontított, létfeltételeitől megfosztott, nyomorogó országban élünk. Külföldi kölcsönt kellett felvinnünk hogy államháztartásunkat pár évre élőképessé tegyük. Még egy fillért sem fizetünk vissza a kölcsönből és máris újabb kölcsönök felvételének szükségességét éreztetik. Az adók súlya alatt nyargal a terhek sokaságát vonzó polgárság. Megváltoztak az idők. Lelkünkben ott ég még az etikai érzések tüze; de a számító gondolatnak, a jövőt építő esznek el kell némitania az ideálokat. Ennek az országnak idegenforgalma, idegen pénze van szükségére. Ez a megoldás vezet bennünket, amidőn egy időre felfüggesztjük az erkölcsi szempontokat és az ország jövőjének biztosítása érdekében áldozatot hozunk. A koncessziót meg kell adni a külföldi vállalkozóknak. De csak akkor, ha azok az anyagi ellenszolgáltatásokat, amelyeket az engedélyezés esetére megígérték, valóban olyan mértékű, hogy a főváros fellendülését és államháztartásunk megerősítését eredményezhetik.

A vállalkozók ugyanis nem megveendő anyagi ellenszolgáltatásokat igényelnek lakás- és villaépítkezést, a idegenforgalom fellendítését, a Balaton-kultusz európai terjesztését, az ipar, a kereskedelem, a szegényügy támogatását, népjóléti intézmények felkarolását stb. Mindezek súlyos dollárokat jelentenek és az eredmény államháztartásunk rendbehozatala, a drágaság letörése és a népjóléti munkálása lehetne. A kormánynak, amely értesülésünk szerint a napokban dönt a koncesszióról, meg kell fontolnia ezeket a szempontokat, s ha valóban teljes garanciát kap a vállalt ellenszolgáltatások teljesítésére, az engedélyt meg kell adnia. A garancia követelése kívül még egy feltételt ki kell azonban kötni, és ez az, hogy magyar állampolgár a játékbank ter-ncibe ne tessese be a lábát. E feltételek teljesítése mellett a koncesszió megadása országos érdek.

Az ügyészség kormányzósértés címén bünvádi eljárást indított a „Magyarság” ellen

A lap a hatóság szerint túllépte a jogos kritika hatását és közjogi összecsapás a Magyarság és Szózat között

A nemzetgyűlés multheti ülésén Gaal Gaston nemzetgyűlési képviselő a költészetet vilá keretében bonckés alá vette az állami budget egyes teteit. A képviselő kritikai felszólításában ismét a kormányzó udvartartására és ezen a téren is a „leépítés” szükségességét hangsúlyozta.

Gaal Gaston parlamenti felszólalása kapcsán a Magyarság c. lap hosszú vezércikkben és ezenkívül egy másik közleményben is foglalkozott a kormányzó udvartartásának kérdésével. A cikk megállapította, hogy Gaal Gaston soha nem tartozott a destruktív clemekhez és csak a közérdeket kívánta előmozdítani, amikor az udvartartás minimumra való redukálását sürgette.

A cikk megjelenése után napon a fajvédők lapja, a Szózat, és támadást intézett a Magyarság ellen. A Szózat vezércikkében sajnálattal állapította meg, hogy veszélyben forog a budai örsi események hullámainak elesenedése után a közjogi kérdések kikapcsolásával létrejött keresztény egység, sulyosabban öltötte a Magyarság cikkét. Azt is állította a Szózat, hogy a Magyarság cikkében rejlő támadás nem egyéb a le-

gitimista körök machinációjánál és annál, hogy minden alkalmat megragadnak a legmagasabb magyar közjogi méltóság elleni személyes támadásra.

A Szózat és Magyarság között a repulika még a következő napokon is folytatódott.

A budapesti királyi ügyészség a lapok vitáitól függetlenül, úgy találta, hogy a Magyarság cikkének hangja túllépi a jogos kritika határát, mert a költészetgátlakaritást ürügyül használja fel a kormányzó elleni személyes éü támadásra és ezért a lap ellen kormányzósértés címén megindította az eljárást.

Az ügyészség szombaton sűrűs idezést küldött a Magyarság felelős szerkesztőjének, Milotay István dr.-nak, akivel tudatták, hogy a vezércikket a királyi ügyészség inkriminálta és ezért felszólították nevezze meg a cikk szerzőjét.

Milotay bejelentette, hogy a cikket a lap fönunkatársa, Pető Sándor dr. írta, aki a bennefoglatnakért vállalja a büntetőjogi felelősséget.

Pető Sándort az ügyben még e hét folyamán meciidézék és vallomásáról részletes jegyzőkönyvet vesznek fel.

Percekig tartó tüntetéssel fogadták a Vigadóban Fehér Arthur, a három évig száműzött színészt

Elveimet és vallásomat most sem tagadom meg — mondja Fehér Arthur, a Vigaszínház egykori művésze

Vasárnap este szavaldestélyt tartott a Vigadóban Fehér Arthur, a Vigaszínház volt tagja, kinek felépését három év óta most először engedélyezték.

A vasárnap délelőtt folyamán még kétséres volt az estély sikere, mert mindenki arra számított, hogy a Beregi Oszkár ellen beígért tüntetés Fehér Arthur estélyén fog lezajlani.

Annál nagyobb volt a meglepetés, mikor Fehér Arthur a dobozóra lépett. A publikum felidára helyröl telkesen tapsolni kezdett és hangos felkiáltásokkal tünntette Fehér Arthur mellett:

— Éljen Fehér Arthur! Éljen Beregi!
— Éljen a kultúra!

Közel negyedórát tartott a lelkes tüntetés, mely előadás után megismétlődött.

Az előadás különben a legcesekélyebb rendezvarás nélkül ért véget, s bár a helyszínen megfelelő rendőri készütség volt jelen, egyetlen esetben sem volt rá szükség. A rendező maga a publikum garantálta, melynek soraiban Pakots József, Benedek János, Várnai Dániel és még több nemzetgyűlési képviselő foglalt helyet. Érdekes jelenség volt, hogy az előadáson feltűnő nagy számban jelent meg az intelligens munkásság.

Az estély előtt munkatársunk felkeresie lakásán Fehér Arthurt. A kis fogadószobában a falakon körül mindenütt könyvek. Lent, az

nocán idegesen búr egy várakozó autó szirénája. A Vigadóban egy óra múlva kezdődik Fehér Arthur szavaldestéje. Fehér Arthur pedig nyugodtan, legkisebb izgalom nélkül mondja el munkatársunknak, hogy mit gondol ebben a pillanatban, mikor három esztendő után újra visszatérhet a magyar színpadra.

— Annak idején azt inkrimináltak nálam — mondja —, hogy Arany Jánost, Tompa Mihályt, Petőfi Sándort bizonyos tendenciózus beállításban szavalom. Azt mondják rólam, hogy forradalmár és kommunista voltam. Indexre tettek. Három évi vándorlás következett. Most már elmult. De annyit mondatok, hogy legyen az politikus vagy művész, Beregi Oszkár vagy én, aki ette ezt a kenyeret, az megbánthított minden vélt vagy való vétkéért.

— Intrikáltak ellenem, tudom. De most már ez is elmult, kibékültem. Pakots József és Páldér Emil nemzetgyűlési képviselők közbenjárására megengedte a belügyminiszter ur, hogy fellépjek. Az ébredők? Ok nem bánthatok, hiszen köztudomás, hogy a diákság ebben az ügyben már két pártba szakadt. És tulajdonképpen nem is ez a fontos. A művész jogviszonyát nem hatóságok és nem társadalmi egyesületek, hanem az erre hivatott legfelsőbb hatólam, a közönség itéli meg. Nekem minden kellemetlenség legfeljebb csak az, hogy az estélyemet rendező koncertiroda telefonja államagyon berrogt. Tudakozódnak, érdeklődnek, megvárják-e az estélyt. A tudakozók, ezek a bátrabbak, mert sokan bizony nem mernék eljönni. Mindegy. Vallásomat, elveimet azért most sem tagadom meg. De nem vagyok kommunista, amint sohse is voltam.

Bonyodalmak az ügyvédek forgalmi adója körül

Hétfőn kezdődik az Ügyvédi Kamara tárgyalása a pénzügyminiszteriummal

Az ügyvédeknek, mint más foglalkozási ágaknak is, február 28-ig kellett volna adóvallomásaikat bejelenteniük. Az ügyvédek legnagyobb része nem tett eleget ennek a kötelezettségnek. De nemcsak a vagyon- és jövedelemadó-bevallás körül vannak bonyodalmak az ügyvédi karnak, hanem a forgalmi adó kivételése körül is. Ezeknek a kérdéseknek a megtárgyalására hétfőn délelőtt anktl lesz Vargha Imre dr. pénzügyminiszteri államtitkárnal, az adóosztály vezetőjénél, akinél ez alkalomból Papp József, az Ügyvédi Kamara elnöke, valamint Crffy Imre, Szabó Sándor, Erdőy-Harach Tihamér és több ügyvéd-képviselő is megjelenik.

Az ügyvédek forgalmi adójának kivételése körül egyébként éles ellentétek merültek föl. A vezetésér, nír szerint, az átalányozási, vagyis a forgalmi adónak az egész ügyvédi karra egy összegben leendő megállapítása mellett foglal állást. Ezt az összeget aztán szétosztanák a kar tagjai között a klientúra nagysága szerint. Vannak viszont olyan ügyvédek, akik az egyéni kivételt szorgalmazzák. Ezen az ellentétben kívül bonyodalmak vannak az átalányozási összeg nagysága miatt is. Előreláthatóan több napi tárgyalás után sikerül majd az ügyvédeknek a pénzügyminiszteriummal meg egyezniük.

Hétfőn egyébként a jövedelem- és vagyonadó bevallási határidejének elhalasztását is kérni fogják az ügyvédi kar megbízottai.

AGULÁR RT. VI., Király ucca 38 az udvarban balra Részletáruháza 18 heti vagy 5 havi részletfizetésre A vásárlás nem biz meg ügynökökkel árak háshozvitelével és azok eladásával, csak oly veröket szolgálunk ki, kik nálunk személyesen vásárolnak, ezáltal megtakarítjuk a nagy ügynöki költségeket és így éppoly versenylképesek vagyunk, mint a készpénzért eladó cégek Raktáron tartunk nagy választékban, saját mőhelyünkben készült kéz férfi-, női- és gyermekruhákat, kabátokat, selyem- és grenadinruhát, mindenemű vászon-, szövet- és selyemárut, ággyeterítőt, függönyt, paplant, harisnyát és cipőt, férfi- és női fehérneműt, kanavaszát, ággyeneműt, béléssárut, kelengyét, stb. Saját mőhelyünkben 50-60 munkás dolgozik és így 48 órán belül készítek férfiruhát, átmeneti kabátot, eredeti párizsi modellek után női szövet-, selyem vagy grenadinruhákat, átmeneti kabátokat A vásárolt árut aznap hazaszállítjuk

Ragályos betegségeknek nélkülözhetetlen a Sysoform

A Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmassági Iskolák Központja RT. Rákóczi út 78. I. emelet Betétek után havi 2 1/2% kamatot fizet. Kölcsön bármely összegben

Kereskedő és Iparos Újság

Szemlélődés

Információs iradók

ügyművei látogatják újabb az egyes cégeket s elsősorban felkérlik őket, hogy saját cégükre vonatkozólag szolgáljanak felvilágosításokkal s nyugtassák meg az információs iradók lelkiismeretes vezetőit hiteltelenségükről. Amikor pedig az informálódásnak ez a kényelmes formája lezajlott, az előzetes ügynökök új azzal az ajándékkal áll elő, hogy méltóztassék néhány információs blanzettát vásárolni, mert ebben az esetben az iroda a példa szerinti lelkiismeretességgel fog az illető cégnek is felvilágosítással szolgálni. Ehhez a további manőverhez kevés szavunk lehet. Az információs iradók eljárása nem több és sem kevesebb, mint közönséges és szemérmellen szarolás, amellyel szemben az önévédelmek legrutatóbb formája is jogosult Kétségbeesést és kétes eszisztoniákat alakítani megvalósítani a tisztességes kereskedelmet, mely azonban meggyőződésünk szerint a legerősebben fogja visszaszorítani ezt a szarolást aközt. A kereskedelmi életben fontos tényező az udvariaság, az ilyen ügynökök azonban udvariaságnak tekinthetők azt is, ha rendőri segédlet nélkül röpítik ki őket azokból az üzletekből, ahova betolakodnak. Kötelessége volna azonban a hatóságoknak is, hogy információkat szerezzenek be ezekről az információs iradókról és az arra érdekeseknek legalábbis a toloncházban biztosítsanak helyet és tisztességes munkalehetőséget.

„Hulljon a fergese”

mondotta büszke önérettel Magyarország pénzügyminisztere. „Hulljon a fergese”, és egymásután hullunk régi és előkelő cégek felezésképtelenségéről, szíveszintendős vállalkozások bukásáról s a hír már olyan nevelőről is szuttog, melyek a régi Budapest és Nagy-Magyarország kereskedelmi és ipari világának legfényesebb és legtisztelhetőbb nevei közé tartoztak.

Helyes, „hulljon is a fergese”, de csakis a „fergese”. De a ferges között sok epéségese is van. É s mai gazdasági nyomorúság pedig ezeket is tönkeretesi. Ellenkező módszert próbáljon meg a pénzügyminiszter ur. Pártolja, könnyítse meg a kereskedelem és ipar helyzetét, adjon módot, hogy lendíthessék önmagukon. Meglátja pénzügyminiszter ur, hogy a „fergese” akkor is önként le hull. Nem kell azt erőszakolni, mert ha nagyon megrázzák a föld, akkor az egész termés le hull.

Pártoljuk a hazai ipart!

Schwartz és Hirschberg

pamutszövet- és hálószáru nagykereskedők

A Budapest—Wardsdorfi Pamutszövőgyár R.-Társ. egyedárusítói lerakata. Budapest V, Zrínyi uca 15.

GROSZ ADOLF

Posztó és közműru nagykereskedése Budapest, V, kerület Vilmos császár út 12

Telefonszám: 110—40.

Marica!

Kérésed teljesítve paplant SZALAINÁL, Kertész uca 35. sz. megvettem.

Fehér Géza, Budapest V, Nagykorona uca 24. Textil- és divatru nagykereskedés

A kereskedelmi miniszter elrendelte a Kamarai választások előkészítését

A főváros törvényhatósági bizottságába való jelölésekről csak az új Kamara dönt

Az új fővárosi törvény értelmében a főváros törvényhatósági bizottságában a törvényben felsorolt szervezetek és intézmények mellett a kereskedelmi és iparkamara is képviselve lesz oly módon, hogy 12 iparost és 8 kereskedőt jelölhet, akik közül három iparos és két kereskedő fog helyet kapni kinevezés alapján. Az említett egyesületeknek a jelölés ezen módja ellen történt állásfoglalása után a budapesti kereskedelmi és iparkamaráról is az a hír terjedt el, hogy a kereskedelem és ipar törvényes érdekvéviselője sem hajlandó a törvényhatósági bizottságba kiküldendő tagjainak személye tekintetében a kormány cenzuráját elfogadni, s igen helyesen, teljesen magának akarja fenntartani azt a jogot, hogy képviselőinek személyét megválassza.

Ugy látszik azonban, hogy a kereskedelem és ipar presztízse szempontjából egyedül helyes felfogással szemben újabb egy megalkuvásra hajlandóbb ellenáramlat kerekedett felszínre, amely nem akarja a kérdést élére állítani, hanem taktikai lépésekkel igyekszik a kamara állásfoglalását későbbi időkre halasztani.

Erre vall az a körülmény is, hogy

a kereskedelemügyi miniszter elrendelte a kamarai választásokat, a kamara pedig erre való tekintettel levette a napirendről a törvényhatósági bizottságokba való delegálás kérdését. E két tény között nyilvánvaló okozati összefüggés látszik, amelynek célja az, hogy a kamarát a kormányra keletlenül állásfoglalás alól egyelőre mentesítse.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara tagjainak mandátuma ugyanis csak a folyó év nyarán jár le, ha tehát a kamara a fővárosi bizottsági tagok jelölése kérdésében álláspontját kifejezésre öhajtotta volna juttatni, nem lett volna szükséges a kereskedelmi miniszter új választást elrendelő végzése való tekintettel a kérdést a napirendről levenni, mert a kereskedelmi kamara nyilvánvalóan ma is illetékesnek érzi magát arra, hogy ebben a kérdésben véglegesen döntson, s különösen, hogy kimondja a passzivitást.

Egyébként az új választások határnapját a kereskedelmi miniszter még nem tüzte ki, hanem csak a törvényhatóságok központi választmányait utasította arra, hogy a választások előmunkálatait végezzék el.

A Postatakarékpénztár beraktározási vállalata kereskedelmi árucikkek árverezésére akar berendezkedni

Az önkéntes árverésekkel a kiárusítási tilalmat fogják kijátszani

A Bud János pénzügyminiszter által beterjesztett appropiációs javaslat egyik szakasza felhatalmazást ad a kormánynak arra, hogy a Postatakarékpénztár a beraktározási üzletágat, a nyilvános vámraktárt és a nyilvános árverések üzletágát megartását illetőkébe felvehesse.

Ha a Postatakarékpénztár a maga felgyülemlett forgatóköjét a kereskedelemre is hasznos vállalatok létesítésére fordítja, ez ellen a kereskedelemnek lehet legkevésbé kifogása, sőt e kezdeményezést örömmel kell üdvözölnie. A legelősebb harcot kell azonban bejelentnünk minden olyan terv ellen, amely a kereskedelem működési körét csorbitja és az állam hatalmas anyagi eszközeivel a kereskedelem tevékenységét elnyomja.

Az appropiációs javaslatnak az a szakasza, amelyről most említettünk, már régebbi idő óta előkészített megbeszéléseknek és tanácskozásoknak az eredménye, amely tanácskozásokat a minisztérium teljesen titokban, az érdekvéviselőket meghallgatása nélkül folytatott le, és amelyen ennél fogva a kereskedelem tiltakozása nem is juthatott szóhoz. Csak most, az appropiációs javaslat beterjesztésekor pattant ki, hogy a Postatakarékpénztár el-

nöke már kész rendelőtervezetet dolgozott ki, amelynek a beraktározási üzletágra vonatkozó rendelkezései úgy intézkednek, hogy az állami beraktározási vállalat

kereskedelmi árucikkeket is el-fogadhat beraktározásra és azok a fél kívánságára az árverési csarnok után nyilvános árverésen el is adhatja.

A Postatakarékpénztár elnökénél, Baross Gábor államtitkárnál, a hét végén érkezelhet volt, amelyen a Postatakarék által felveendő áru-lombardhitel szervezését tárgyalták. Az értekezleten a pénzügyminisztérium és a Postatakarékpénztár képviselőin kívül résztvettek még Kuncz Ödön dr. egyetemi tanár, Székely Arthur és Kemény Dező dr. kamarai titkárok.

Megállapodás szerint a Postatakarékpénztár beraktározási vállalata át fogja venni az állami beraktározási vállalatot és árverési csarnokot. A változás tehát lényegében abban az igen fontos kérdésben fog állni, hogy amíg eddig az állami árverési csarnok csupán használt tárgyak árverésével foglalkozott, addig a Postatakarékpénztár

kereskedelmi cikkek beraktározásával és árverésével is fog foglalkozni, vagyis átveszi azoknak a vállalkozásoknak a szerepét, amelyek különösen a butor- és a szőnyegszakmában a tömeges és gyors vásárlásra ingerlő eladási módokra vonatkozó tilalom kijátszásának céljából nyultak eddig a beraktározással kapcsolatos árverések eszközhöz, valamely szinleges hitellelési, vagy előkezesi ügyletét használnál fel taktakról.

Normális gazdasági viszonyok között sem engedhető meg, hogy a tömeges kiárusításnak ezt az eszközt állami szervek programjukba ilktassák, annál kevésbé engedhető ez meg most, amikor a fogyasztóképeség nagymértékű csökkentése folytán az egész ipar és kereskedelem nagy és súlyos gazdasági válsággal küzd.

Reméljük, hogy a kereskedelem tiltakozására a Postatakarékpénztár lemond arról a tervéről, hogy kereskedelmi árucikkek üzletszerű árverésével foglalkozzék.

A közkereseti társaságok is általános kereseti adót fog-nak fizetni

A pénzügyminiszter rövid rendelettel bejelentette, hogy a társulati adóra vonatkozó törvényes rendelkezések hivatatos összefoglalása a közeljövőben meg fog jelenni és tájékoztat fog nyújtani ennek az adónak a kivételére vonatkozó összes szabályok tekintetében.

Addig is a pénzügyminiszter közölte azokat a főbb irányelveket, amelyek ennek az adónak 1925. évi kivételénél követendőek lesznek.

Közfeltűntést keltett, hogy a társulati adó alá eső vállalatok felsorolásában a közkereseti társaságok nem szerepelnek,

holott ezek eddig a társulati adóról szóló törvény szerint adóztak. Sokan arra gondoltak, hogy e hiány csupán véletlennek, vagy hivatali elnézésnek a következménye, szükségesnek tartottuk tehát, hogy a közkereseti társaságok kihagyásának okáról hivatalos helyen szerzezzünk információt, s ezért az adóügylek egyik legfontosabb intézőjéhez fordultunk kérdésünkel.

A közkereseti társaságoknak a társulati adóról szóló rendeletből történt kihagyása — mondotta informátorunk, nem véletlennek vagy elnézésnek a következménye, hanem szándékos intézkedés. Általában adóügylekben, bár a pénzügyi adminisztráció sem hibátlan, nem szoktak véletlenek történni, mert a rendeletet kiadásuk előtt alapos megvitatáson mennek keresztül.

A közkereseti társaságoknak a társulati adótörvény hatálya alól való kivetele azoknak a tapasztalatoknak az eredménye, amelyeket az adóhatóságok az elmúlt évben szerettek, s amelyek amellett szólanak, hogy ezeket az egyszerű vállalati formákat nem a komplikáltabb összetételű társaságok tésztéhez szabott társulati adóval, hanem általános kereseti adóval kell megadóztatni.

Belső ügyvitelüket, gazdasági jelentőségüket és könyvelési technikájukat tekintve ugyanis a közkereseti társaságok semmi-ben sem különböznek az egyéni cégektől.

nincs tehát semmi ok arra, hogy s közkereseti társaságokat társulati adó alá vonjunk.

A Ford-teherautó a leggazdaságosabb!

Ara karosszériával, forgalmi adóval 79 millió korona

A Ford-gyárak autorizált képviselője: **Haltenberger Vilmos**

Budapest VI, Nagymező u. 19. Tel. 66-19

A kényszerkölcsönkötvények lombardirozásával is enyhíteni kell a hitelválságot

A kereskedelmi és ipari vállalatoknak jelentősen tökélt kellett az állam rendelkezésre bocsátani az u. n. kényszerkölcsön formájában, amely csupán a jegyzés módja szempontjából jelentett kényszert, magánjogi vonatkozásában azonban semmiben sem különbözik az államkölcsönöknek önkéntes jegyzés útján lebonyolított formájától.

Ennek következtében a kényszerkölcsönt nyújtó adóalanyoknak is fennáll az a joguk, hogy a kölcsönösszegekről kötvényeket igényelhesse. Ertesülünk szerint a pénzügyminiszter által benyújtott appropriációs javaslat intézkedik is arról, hogy a kötvények a kölcsönt nyújtó adóalanyoknak kiadásának.

Ha azonban a pénzügyi kormányzat a kényszerkölcsön kivételével alkalmával tett nyilatkozatainak megfelelően az ily című beszedett összegeket tényleg kölcsönnek, nem pedig adónak tekint, amint ahogy adónak, vagy vagyondezmának nem is tekinthető, — intézkedése nem morilhat ki abban, hogy a kölcsönösszegekről szóló kötvények kiadásáról gondoskodik, hanem intézkednie kell arról is, hogy a kötvények megfelelően értékesíthető legyenek.

Mintán a kötvényeknek eladása útján való értékesítéséről több okból szó sem lehet, az értékesítésnek egyetlen módja az, hogy

a pénzügyminiszter gondoskodik arról, hogy a kötvényekre a pénzintézetek központ lombardkölcsönt nyújtsanak.

Tudomásunk szerint a pénzügyminiszter is elérkezett már annak a példásához, hogy a kereskedelem és ipar szervezését a legsúlyosabb hitelválságot okozta sürgősen meg kell tehát tenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek a sorvado szervezetbe ismét életet önthetnek.

Mobilizálni kell onnifogva mindazokat a tőkéket, amelyeket a gazdasági élet az állam parancsára saját mindennapi szükségletétől vont el, hogy a szanálási akció sikerét ezzel is biztosítsa, s amidőn az államháztartás szanálása már biztosítva van, ellenben a magán gazdaságok tönkremenek, az államhatárolnak is csak az lehet a kötelesege, hogy ugyanazzal a megértéssel, sőt még inkább a kereskedelem és ipar megmentésére, amilyen áldozatkészséget mutatott a gazdasági társadalom az államháztartás szanálásánál.

Intézkedik tehát a pénzügyminiszter, hogy a kiadandó kötvények lombardirozásával a kereskedelem és ipar legalább saját tőkének egy részét tudja oltó kamat mellett a gazdasági élet szolgálatába állítani.

Deutsch Mór és Fial
Ulmos császár út 6
Férfi-, fiú- és gyermekruhagyár. Szőrmé-
áruháza. Posztó- és bélelőruka nagyban

KLINGER IG.
gyapjúszövet-gyáralnak:
Noustadt an der Tafelflocke
I. B. Jungbunzlau I. B.
Kratzau I. B. Dalowitz I. B.
vezérképviselete Magyarországi számára
Bécs, Zelinkagasse 4

STEINHARDT TESTVÉREK
VII. Királyi utca 1
Rövid- és szövöttáru nagykereskedés

Eibenschütz, Sándor
szövetáru-nagykereskedés, V. Sas ucca 4 Legna-
gyobb raktár az összes női- és férfiszövetekben

Weiner Mátyas divatruhaházában
vidéki kereskedők és konfekció-áruok finomabb
szövet-, seiyem- és mosókémműszigeteket kisebb
mértékben is nagyban árban szereshetik be:
Budapest VI, Andrássy út 3. szám

Zsebkendők, női fűzőruhák, textilárak nagyban
behozatala
Hochstädter Mór és Fial
kötény-, gyermekruha-, női- és férfie-
lérőneműek gyára Budapest, Károlyi
körút 13. Alapítva 1885. Telefon: József 115-22

Kereskedelmi szerződést kötünk Lengyelországgal

Hetek óta folynak a tárgyalások Lengyelországgal itt időző képviselői és a magyar kormány kiküldöttel között a lengyel-magyar gazdasági és kereskedelmi szerződés megkötése céljából. A magyar kormány ugyan a szomszédos államokkal kötendő kereskedelmi szerződések közül mindenképpen a Csehszlovákiával egyezményt kívánta legelőszörban tető alá hozni, úgy látszik azonban, hogy ezek a tárgyalások még több hónapig el fognak húzódní, s így nem lehet elvárkozni a kisebb jelentőségű, de kereskedelmi és gazdasági szempontból szintén fontos szerződések megkötése előtt. Ide tartozik a Lengyelországgal kötendő szerződés is, mint-hogy ezzel az országgal némely cikkben, aminő pl. a petróleum, a textilárak és a konzervek, igen élénk áruforgalmat bonyolítunk le.

A Lengyelországgal kötendő kereskedelmi szerződés lényegében igen egyszerű tárgyalási anyagnak látszik, mert csupán arról van szó, hogy az u. n. „legjobb kedvezményi elv” alapján mindkét állam kölcsönösen biztosítja egymásnak mindazokat a vámtarifális könnyítéseket, amelyeket más államoknak megadott.

A külkereskedelmi politikában ugyanis a francia-porosz háborút befejező frankfurti békeszerződés óta napjainkig minden állam azt az eljárást követi, hogy az autómóm vámtarifák tételeinek lefaragására irányuló kölcsönös alkudozások, amelyek a tárgyalások főanyagát teszik ki, elsősorban azzal az állammal végzi el, amellyel a legelőnkebb gazdasági forgalmat bonyolítja le, s ha aztán ezekből az alkudozásokból létrejön a legfontosabb kereskedelmi szerződés, az abban foglalt vámtarifális enyhítéseket az említett „legjobb kedvezményi elv” alkalmazásával minden

más állam részére is biztosítja. A trianoni szerződés ezt egyébként elő is írja számunkra, s csak Ausztria tekintetében enged kivételt.

Kétségtelen, hogy roánk nézve a Csehszlovákiával kötendő kereskedelmi szerződés a legfontosabb, s Lengyelországgal szemben elegendő volna a legtöbb kedvezménynek kölcsönös biztosítása, a helyzet azonban az, hogy a Csehszlovákiával kötendő kereskedelmi szerződés nincs meg, s általában nincs még olyan magyar szerződés, amely valamely külföldi államnak vámtarifális kedvezményeket biztosított volna.

Ilyen körülmények között tehát a legtöbb kedvezménynek biztosítása gyakorlatilag semmit sem jelentene, mert egyik országnak sem adunk még oly kedvezményt, amely ezen elv alapján igénybevehető volna.

Lengyelországgal tehát annak dacára, hogy csupán a legtöbb kedvezmény alapján tárgyaló államok sorába tartozhatunk, kénytelenek vagyunk arra a néhány cikkre nézve, amely a két ország forgalmában szerepet játszik, tarifaszervezést kötni azzal a kiegészítéssel, hogy szerződésben megállapítandó tarifális engedményeken kívül a legtöbb kedvezmény elve is alkalmazást fog nyerni.

Nyilvánvaló azonban, hogy a lengyel-magyar kereskedelmi szerződésben megállapítandó vámtarifális könnyítéseket mértékét magyar részről szintén a cseheknek szánt kedvezmények fogják körülhatárolni, vagyis a lengyeleknek most legfeljebb ugyanazokat a könnyítéseket fogjuk nyújtani, amelyeket a cseheknek szándékozunk megadni.

Ugy értesülünk egyébként, hogy a lengyel-magyar kereskedelmi szerződés a legrövidebb időn belül létre fog jönni.

A Kormány csak részben orvosolta a legutóbbi vámelemésnél történt sérelmeket

Hirt adtunk arról, hogy az érdekképviseletek elnökei küldöttáleg jártak el Walko Lajos kereskedelemügyi miniszternél a célból, hogy őt a fehértett pamutárak vámelemelésének visszavonására felkérjék. Walko Lajos ekkor a küldöttégek tagjaival közölte, hogy a vámtételek felemelését vissza nem vonja, mert a hazai kikészítő gyárak védelme céljából a vámtételek emelésére feltétlenül szükség van, ellenben hajlandó bizonyos átmeneti rendelkezésekre vonatkozó könnyítésekről a pénzügyminiszterrel tárgyalásokat kezdeni.

A megjelentek erre azt kérték, hogy a felemelt vámtételek életbe lépésének határidejét, amely február 15-ikéban volt megállapítva, legalább egy hónappal hosszabbítsa meg, hogy legalább a már megrendelt és az autómóm vámtételek kalkulációjába vétele mellett részben már el is adott áruk legyenek a régi vámtételek mellett behozhatóak. Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter ennek a kérelemnek a teljesítését is attól tette függővé, hogy a fennálló törvényes rendelkezések, nevezetesen a kormány részére adott felhatalmazás lehetővé teszi-e a rendelet hatálybalépésének elha-

lasztását.

A hivatalos lapban most közzétett módosított rendelet ebben a részben is nagy csalódást keltett, mert a kormány a kereskedelmi és ipari érdekeltségek kívánásának csak egy elenyésző csekély részét teljesíti. A vámelemelés határnapját ugyanis a rendelet egyáltalán nem hosszabbítja meg, hanem csupán arról intézkedik, hogy azokat az árukat is, amelyekkel február 15-ikéig feladtak, február 15-ikéig megérkezhetnek kell tekinteni akkor, ha a behozatali vámkezelés március 15. napjáig megtörténik. Ez esetben a felemelt vámtételeket kell ugyanle-fizetni, az autómóm vámtételek és felemelt vámtételek között mutatkozó különbséget azonban a pénzügyminisztérium visszatéríteti, ha a felek ezt legkésőbb március 31-ig kérik. A vámvisszatérítésre irányuló kérvényeket a m. kir. pénzügyminisztériumhoz kell címezni és a m. kir. fővámigazgatónál kell benyújtani.

Természetes, hogy az érdekképviseleteket e sovány engedmény nem elégítheti ki, hanem továbbra is fenntartják azokat a kívánásokat, amelyeket Walko Lajos miniszter elé terjesztettek.

Budapesten kell koncentrálni a tojáskereskedelmet

Kormányunknak és a fővárosnak régi és kedvence terve, hogy Budapestet a magyarországi tojáskereskedelem központjává tegye, és ennek a révén az Orient tojáskereskedelme is Budapeston keresztül bonyolítsa le az üzleteit. Még a múlt században Baross Gábor, kereskedelmi miniszterünk tette meg erre a megfelelő intézkedéseket és ezen igen celszerű és okos intézkedésnek a jóhatóság hatása már kezdte éreztetni hatását. Budapest már a keleti tojáskereskedelemben kezdte éreztetni az ökölyását és évről-évre szemlélőmást emelkedett a forgalma és Bécsét, mely annakidején uralta a helyzetet, lassan-lassan kiszorította.

Ezeknek az eredményeknek a hatása alatt Baross halála után a kormány a főváros bevonásával egy nagy ankétot hívott egybe, amelyen részvett Magyarország legjelentősebb cégein kívül számos külföldi cég is, sőt Thos Robinson Sons and Cie két kiküldöttel is. Ezen a tanácskozáson igen sok idős javaslatot tettek és a nyugati importcégek figyelmét Magyarországra felhívták.

1907-ben alakult meg a tojásosztás. Ezen intézmény ismét nagyot lendített.

A tojáskereskedelemnek, eltekintve a mezőgazdasági szempontoktól, igen nagy jelentősége van, de fontos nemzetgazdasági érdekek is fűződnek ezen szakmához és Magyarország földrajzi fekvéséből fogva hivatott arra, hogy a vezető szerepet magához ragadja. A helyzet az, hogy ahová a magyar ipar és kereskedelem exportál, azaz a keletre, ott a tojáskereskedők mint vevő lép fel, azaz ott a többi szakmának inaccessója van, ott a tojáskereskedők kifizet, tehát az általánossal járó nehézségek is költésgek, nagy mérvben csökkönnek, miáltal egymás érdekeit automatikusan előmozdítják. Arra a területre pedig, ahol a mi iparunk és kereskedelmünk vásárolnak, oda a tojáskereskedők exportál, tehát ismét látjuk azt a fontos hivatást, amit ezen szakma betölt, mert itt is előesőtt a pénzügyi műveletek lebonyolítását.

A kormány most igen nagy anyagi befektetést tesz a csepelli kikötő építkezésével. Ezzel azt akarja elérni, hogy Budapest a transzito kereskedelem központja legyen. Ha a kormány e tervet sikert akar elérni, akkor már most kell, hogy foglalkozzék azzal a gondolattal, miként lehetne ezen igen súlyos problémát megoldani és a nehézségeket elhárítani.

Nem akarunk hosszú fejtegetésekre bocsátkozni, ezt hagyjuk későbbre. De ezen igen komoly és nehéz problémát csak úgy lehet megoldani, ha a kormány Budapestnek a legalacsonyabb tarifákat engedélyezi és megszünteti a behozatali vámokat és a kiviteli vámkézelést, azaz megteremti a teljes kereskedelmi szabadságot.

PLATSCHEK VILMOS
férfiáru áruháza Budapest IV. kerület, Károly körút (Központi városház). Telefon: 11-78. szám

Erasmus M. Reda Biella

Textilwaren aller Art
Representants von Textilfabriken

Guffmann és Fekete
kőtszővött- és kötöttáruháza
Budapest-Óbuda
Központi raktár és Iroda:
VI. KER., DEÁK TÉR 6. SZÁM
(ANKER PALOTA)

Welsz H. Armin Budapest, Károly körút 13 (az udvarban). Bomb- és varrókellékek kereskedése

Auspitz Alfréd v. Mörleg ucca 72 pusztó- és textilgyárak képviselője: Budapest

FOGÁSZAT-DENTIST
MÁRFAI ARTUR
ALL. VÍZSZÁZOTT FOGÁSZ
IV. KER. KÁROLYI KÖRÜT 26

Fejetlenség

A legteljesebb fejetlenség uralkodik a magyar gazdasági politikában. Hónapok óta tárgyalnak illetékes és nem illetékes tényezők az aranymerleg bevezetéséről, egy olyan kérdéssel, mely a gazdasági élet minden ágát, de különösen a részvényeseket a legközelebről érdekli. Végül is néhány nappal ezelőtt a Kamara pénzügyi szakosportja Teleszky János és Popovics Sándor határozati javaslata alapján az aranymerleg ellen és a papirkoronában történő felértékelés mellett döntött, megállapítva, hogy az aranymerleg bevezetése a mai viszonyok között katasztrófát jelentene, és a felértékelés ideiglenes megoldása mellett a végleges megoldás csak a valutareformmal kapcsolatban történhet meg. Egyetlen ellenvélemény hangzott el, amellyel szemben a Kamara pénzügyi szakosportja egyhangúan döntött a felértékelés mellett, s ennek a döntésnek különös súlyt és jelentőséget adott Popovics Sándor és Teleszky János szankciója, ugyancsak a szakosport ülésén résztvevő Belatiny-Braun Arthur kamarai elnök hozzájárulása. A gazdasági közvélemény ennek a határozatnak alapján tudomásul vette, s megkönnyebbüléssel vette tudomásul, hogy az aranymerleg problémája a felértékelés formájában elintézését nyert. Ezzel szemben káros hatású meglepetést idézett elő, hogy alig negyvennyolc órával a pénzügyi szakosport határozata után a Kamara teljes ülése, melyen ugyancsak résztvett Belatiny-Braun Arthur kamarai elnök, ugyancsak egyhangú határozattal elvetette a pénzügyi szakosport előterjesztését, és a kamarai tagok Eber Antal javaslatára az aranymerleg mellett foglaltak állást, dezaválva ezzel nemcsak Popovics Sándort, Teleszky Jánost és azokat az országos nevű pénzügyi szakértőket, akik a szakosport ülésén résztvettek, hanem dezaválva magát a Kamara elnökét is. Alkotmányos joga volt a teljes üléseisen résztvevő kereskedőknek és iparosoknak ahhoz, hogy nem törődve a legkíváltságos pénzügyi szakértők véleményével, nem törődve a kamarai elnöknek ehez a véleményhez való hozzájárulásával, átengedjék magukat Eber Antal bankigazgató ur kétségelentlen ragyogó elokvenciájú érvelésének, s a kereskedelem és ipar érdekeinek képviselői leghivatottabb fórumon a nagybankok érdekében hozzanak határozatot. Kérdés azonban, hogy tisztában voltak-e ennek a határozatnak súlyával és tisztában voltak-e az azzal a felelősséggel, amelyet magukra vállaltak. A Kamara teljes üléseinek határozata következtében ismét teljesen bizonytalanná vált a helyzet és ismét töprenghetnek az érdekeltek azon, hogy vajon aranymerleg lesz-e, vagy pedig felértékelés. És ha a kormány valóban nagyobb jelentőséget fog tulajdonítani a teljes ülése döntésének, mint a szakosport határozatának: ez egyet jelent azzal, hogy a Kamara teljes ülése halálra ítélte a kistőköket és kiserészeseket tizezeit, akiknek vagyona az aranyértékelés alapján megsemmisül, s egyszersmind széles teret nyújtott a nagybankok garázdálkodó, existenciájuk tömegesen kiméletlenül átgázoló spekulációs dihének. Nem tudjuk, kik és hányan vettek részt a Kamarának nevezetes és talán vézetesessé váló ülésén, de tudjuk és állítjuk azt, hogy ha ebben a teljes ülése határozatában valóban a kamarai tagok többségének akarata nyilvánkozott meg, akkor ezek a kamarai tag urak nem tudják, hogy miképpen teljesítsék kötelességüket és nem érdemlik meg, hogy a küszöbön álló választásokon ismét bekerüljenek a Kamarába.

Félmilliárdba kerül a fővárosnak a Fogaskerekű vasut idei téli járatinak fenntartása

Nem hosszabbítják meg a társaság koncesszióját — Két hét múlva üzembehelyezik az első sínautót

A főváros — mint ismeretes — a Svábhegy téli közlekedésének biztosítására olyan megállapodást kötött a fogaskerekű vasut igazgatóságával, mely szerint télen is járatják a vasutat, azonban az október 15. és április 15. közötti üzemdeficitait a főváros tartozik megtéríteni. Az elmúlt évben már több mint 200 milliót fizetett ily módon rá a főváros a Svábhegy közlekedésének fenntartására, ez évben azonban még ennél is sokkal nagyobb lesz a fogaskerekű deficitje. A városháza közlekedési igazgatóságán szerzett információk szerint október 15-től március 1-ig már több száz millió a fogaskerekű deficitje s valószínű, hogy április közepéig a félmilliárdot is eléri az összeg, amelyet a fővárosnak meg

kell térítenie. A társaságnak 1926-ban lejáró koncesszióját már ezért sem fogja a főváros meghosszabbítani és a vasutat saját kezelésébe veszi át és ezzel egyidejűleg modern alapokra is helyezi az üzemet. Megszüntetik a gőzerővel működő lokomotívokat s helyettük sínautókat fognak beállítani. A főváros hónapokkal ezelőtt meg is rendelt egy ilyen sínautót, amelyet próbaképpen két hét múlva üzembe helyeznek s ha bevállik, rövidesen több sínautót fognak beállítani. Az új rendszertől igen nagy előnyököt várnak, így az üzemi kiadások s a menetidő csökkenését. Az új sínautókba 24 személy fér, míg a jelenlegi fogaskerekű kocsikba csak tizenkettő.

Az érdekképviseletek szakértőket küldenek ki az adó-kivetési munkálatokhoz

Az adófelügyelőhelyettesek köztudomásúlag már régebb idő óta foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az érdekképviseleteket valamilyen módon bekapcsolják az adó-kivetési munkálatokba. A múlt év folyamán az általános kereseti adó-kivetések ellen benyújtott tömeges fellebbezések a pénzügyi hatóságokat is meggyőzték arról, hogy az adóknak bizalmas és titkos magáninformációk alapján való kivonása nem vált be s oly tömeges és általános tiltakozást váltott ki, amelynek magát a pénzügyminisztert is megdöbbentették. Az adófelügyelőhelyettesek ennek dacára nem a törvényes úthoz való visszatéréssel, a kereskedők és iparosok könyveinek alapulvételével akarják a helyzetet orvosolni, hanem az érdekképviseleteket kérték fel egy olyan kataszter összeállítására, amely az adóköz teherviselési képességét tüntette volna föl.

Az Okisz kezdettől fogva ellenezte azt hogy az érdekképviseletek egy olyan konkrét adat nélkül állapítsa meg az adóalapokat, s amely munka éppen hátrányára használtott volna ki. E megfontolás folytán

Ledermann Mór, az Okisz elnöke felkereste Zsolnay államtitkárt, aktív megállapodást abban, hogy a központi adófelügyelőség a kereskedelmi kamara útján arra fogja felkérni az érdekképviseleteket, hogy minden kerületi adófelügyelőhelyetteshez minden fontosabb szakmából 10 szakértőt küldjenek ki.

Ezeknek a szakértőknek a feladata az lesz, hogy egyrészt az adó-kivetések előmunkálataiban résztvevő gondoskodjanak arról, hogy az adó-kivetés a bevallások figyelembevételével az adóköz viszonyainak megfelelően történjenek, másrészt pedig, hogy a kivetések ellen beadott fellebbezések elintézésénél a főzsolamlási bizottságokat

támogassák a valóságos adóalap megállapításában. Tekintettel arra, hogy úymódon minden kerületi adófelügyelőhelyettes mellett szakmanként 10 szakértő fog működni, akik öts csoportokban egymást feloldva fognak a munkálatokban résztvenni, minden remény meg van arra, hogy az Okisz elnöknek kezdeményezése egyrészt az érdekképviseletek közreműködéséhez hivatalos helyről fizűtt várakozásokat is ki fogja elégíteni, másrészt pedig a kereskedők és iparosok jóros érdekeit is meg fogja védni.

E rendszer mellett természetesen továbbra is érintetlenül marad a főzsolamlási bizottságok hatásköre, amennyiben a szakértők csupán véleményt nyilvánítanak, véleményük azonban a főzsolamlási bizottságra nem kötelező. Magától értetődik azonban, hogy az érdekképviseletek által delegált szakmai szakértők véleménynyilvánítása nagy erkölcsi súlyával lényeges befolyást fog az adó-kivetésekre gyakorolni.

Ezzel a tervvel kapcsolatban az a hír is elterjedt, hogy a kormány egyes szakmák adójának kontingentálását is terveze vette. Illetékes helyen nyert felvilágosítás alapján megírhatjuk, hogy az adó kontingentáltságának gondolatával a pénzügyi kormány eddigesen még nem foglalkozott. A pénzügyi adminisztráció egyszerűsítését az önadóztatásnak megvalósítása kétségtelenül nagyban elősegíté, s így nincs kizárva annak a lehetősége, hogy amennyiben a pénzügyi érdekek a kontingentálással kapcsolatos önadóztatás útján is biztosíthatók, a pénzügyi kormányzat ezt a tervet is alapos megfontolás tárgyává fogja tenni.

Itt említtük meg, hogy az összes adóügyi vonatkozású tárgyalásoknál természetesen kizárólag a Kamara vezeteti és irányítja az érdekképviseleteket, mint erre egyedül hivatott és illetékes szerv.

Csak március közepén tárgyalja a tanács a főváros költségvetését

Tárgyalnak a kormánnyal egyes jövedelmi források átengedése érdekében, hogy eltüntethessék a deficitet

Még a múlt év novemberében megkezdtek a főváros 1925. évi aranyköltségvetésének összeállítását s úgy volt, hogy karácsony előtt már publikálják is a költségvetés véglegesmenyét. Azóta rég elmult karácsony, újév, ma már márciust mutat a naptár s a főváros aranyköltségvetését még mindig titokzatos homály fűdi. A pénzügyi igazgatólyon mindenki elzárkózik, aki illetékes lenne nyilatkozni ennek a nagyjelentőségű kérdésnek a jelenlegi állásáról s épp ennek az érthetetlen titoktartásnak a következménye, hogy a legkülönbözőbb találgatások és latolgatások veszik körül a költségvetés ügyét.

A Hétfői Napló tudósítója felkereste Sebő Béla adóhivatali igazgatót, a városháza pénzügyi igazgatójának helyettes vezetőjét, akithez kérdést intézett az aranyköltségvetés sorsára vonatkozóan. Sebő Béla ezeket mondta tudósítónknak:

— Minden adat, amely az 1925. évi aranyköltségvetésre vonatkozóan eddig itt-ott napvilágot látott, nem egyéb üres kombinációnál, alaptalan híresztelésnél. A helyzet az, hogy a költségvetésen még most is folyik a munka s még jó néhány nap fog eltelni, amíg a tanács elé kerül a végleges eredmény. Hogy lesz-e deficit s hogy mennyi, azt csak a közeli napok fogják eldönteni. Most folynak tárgyalások a kormánnyal, hogy bizonyos jövedelmi források átengedésével és egyes részesedések emelésével elősegítse a fővárosi költségvetés egyensúlyának biztosítását. Azok tehát, akik ma óriási deficitről beszélnek, alaposan elszalasztott fognak, mert a tények rá fognak cáfolni a rémhírekre. Nem gondolunk sem újabb adóknak bevezetésére, sem a meglévők emelésére s kizárólag a kormány méltanyosságában bízva, igyekszünk a költségvetést egyensúlyba hozni. Azt hiszem, e hó közepén már a tanács elé kerülnek a végleges adatok.

Holtzer S. és Fial
Közudáru nagykereskedés
Saját kikészítésű fehér- és nyamottáru
Budapest, Zrínyi uca 17 119

ATLASZ Gyasfő és Pamutáru Kereskedelmi Rt. Export-import, Budapest, Méric uca 12

Budapesti Nemzetközi Vásár

1925. április hó 18-27.

Rendező: Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Nagyarányú útzm és utazási kedvezmény!

Lakás-előjégzés! Kijelölték jelentkehetnek és felvilágosítás nyerhető a Vásárról a V. Szemere u. 6

ELSZAKHATATLAN SZÖVETÉS MUNKADARUÁK GUTMANN J. & Co.

Holtzer Viktor, Budapest
Ékszerek, arany- és ezüstművészet
Gyár és raktár: IV. Károlyi közút 10 (főlem.)
Világos erőre berendezve. Készít mindenféle ékszer, arany- és ezüstműveket, alkottat és javított. Alkandó raktár mindenféle ékszer, arany-, ezüstárubákban és órákban. Telefonszám: 116-24

Büchler Zsigmond és Társa, Budapest
Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak
TELEFONK: Wien, I., Biberstrasse 8 — Brün, Davadelni 6. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

WARENHAUS KLEA
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BIBLIGTES KAUFHAUS, WIEN

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Moratórium? A katasztrófális gazdasági válság és az egyre szaporodó fizetésképtelenségi bejelentések...

Kossuth-párti gyűlés a Terézvárosban. A Kossuth-párt IX. választókörletbeli szervezete vasárnap délután népes gyűlést tartott.

Kereskedelmi és Iparkamara teljes ülése. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara február 26-án, délután 4 órakor székébe nagy létszámában...

A kiskereskedelemre is kiterjesztik a hitelkezelést. Walko Lajos kereskedelmi miniszternél a kereskedelmi kamarák...

Az OKISZ igazgatósági ülése. Február 24-én az OKISZ igazgatósága Ledermann Mór elnökségével ülést tartott.

Meglepő azonban - mondja Orel dr. - hogy ötvenhárom olyan hallgató, aki real vagy kereskedelmi érettségire tett - tehát francián tanult - mégis a kezdő csoportba kellett tenni.

A követségi iskola tizenöt tanára közül tizenhárom francia születésű. Csak Mmes. Horváth és Radosevich bárónő magyar, azonban mindketten Franciaországban végezték iskoláikat és ott nyertek diplomát.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. igazgatósága Fonyó Ferenc főtitviszlet-összevetővé nevezte ki.

A Borhiszományok és Italforgalmi Ilték ellen. A Magyar Borhiszományok és Borügynökség Országos Egyesülete Zala Lajos elnökségével tartott ülésen...

Neurath Ignác posztó- és béléstárnygyártó Budapest, Károly körút 5. sz.

Sugár Arnold üzletész Budapest V, Sas uca 20. szám. Kendő-, zsebkendő- és divattárnygyártó. - Állandó zás raktár

A francia követség nyelviskolájának vezetője elbuktatná a pesti tanárok nagyrészét

Altábornagy, kuriai bíró, színész az iskola-pudban - Sípcs Jeno polgármester franciául tanul

Öt esztendeje már, hogy Pesten kitért a nyelvtanulási láz. A sarki hordártól a primadonnáig mindenki valamilyen idegen nyelvet tanult. A Lipótváros és kapcsolt részén a Sacha Guitry vagy Walt Witman rajongás szerint angol és francia volt a divat.

Ellátogattunk néhány jövevői nyelviskolába, hogy meg tudjuk, kik és hogyan tanulnak ma idegen nyelveket Pesten.

A francia követség nyelviskolája a realtanodaucái realiskolában székelt. Az „Ecoles de Langue Française de Budapest” a francia követség és a „Societe Franco-Hongroise” védnöksége alatt álló nyelviskola, mely Jean Mistler D'Auriol követségi attasé felügyelete alatt áll.

Az iskola 1160 hallgatója közül 650 högy és 510 férfi. Orel dr. szerint a nők általában nagyobb kedvvel és szorgalommal tanulnak, mint a férfiak.

két altábornagy, két kuriai bíró, több orvos és ügyvéd foglal helyet, de úgyszólván minden foglalkozási ág képviselve van.

Meglepő azonban - mondja Orel dr. - hogy ötvenhárom olyan hallgató, aki real vagy kereskedelmi érettségire tett - tehát francián tanult - mégis a kezdő csoportba kellett tenni.

A követségi iskola tizenöt tanára közül tizenhárom francia születésű. Csak Mmes. Horváth és Radosevich bárónő magyar, azonban mindketten Franciaországban végezték iskoláikat és ott nyertek diplomát.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. igazgatósága Fonyó Ferenc főtitviszlet-összevetővé nevezte ki.

A Borhiszományok és Italforgalmi Ilték ellen. A Magyar Borhiszományok és Borügynökség Országos Egyesülete Zala Lajos elnökségével tartott ülésen...

Neurath Ignác posztó- és béléstárnygyártó Budapest, Károly körút 5. sz.

Sugár Arnold üzletész Budapest V, Sas uca 20. szám. Kendő-, zsebkendő- és divattárnygyártó. - Állandó zás raktár

Sípcs Jeno polgármester. Az igazságügyminiszterium felkérésére tanfolyamot szerveznek a bírák gyermekei számára. Az iskola nyújtott oktatást eddig az államrendőrségi őrszemélyzet számára is.

tanul franciául a rendőrszemély-ség egyik csoportja. Akik nem akarnak tanulni.

Orel Géza dr., aki fáradhatatlan buzgalommal dolgozik, több életrevaló ötlettel vetett fel. Aíratot intézett például a kereskedők Baross-Szövettségéhez és felajánlotta, hogy a kereskedelmi alkalmazottakat tanítanák meg az üzleti érzékességben...

A Baross-Szövettség azonban nem is reflektált az átiratra.

holott a tanulás nem került volna nagy áldozatra, mert egy alig néhány hetes tanfolyam elég lett volna.

A Nőiszabó Ipartestülettel is érintkezésbe lépett Orel dr. A pesti szalonokba került eredeti párisi divatlapokat egyáltalában nem tudják olvasni. Ennek azután az a következménye, hogyha le is kopirozzuk egy-egy pompás toalettet, a szöveg helytelen értelmezése miatt annyi hibát követnek el, hogy

az öltözéket rendelés nyomán állítsanak elő, holott nem ismerik a toalettéjében a divatlapban láttattra.

Fontos lenne az is, hogy a nagyobb nyomdavállalatoknál lenne egy-két olyan nyomdász, aki legalább némileg ismeri a francia nyelvet. Ezzel elkerülhető lenne az, hogy a könyvek és hirdlapokban helytelenül jelennek meg az idegen szavak. Az ország egyik legnagyobb vállalatának, a Franklin Társulatnak is tudomására hozta ezt az iskola igazgatósága, de itt sem talált megértésre.

Negyvenhárom kölcsönkönyv tünt el egy tanfolyamon.

Mistler d'Auriol attasé jóvoltából öt-száz kötetnyi francia könyvtár áll rendelkezésre az iskolának. A tanulók számára tankönyveket kölcsönöznek. Sajnálatos tény azonban, hogy egyes hallgatók visszaélnék a bizalommal. Így pl. a mult tanfolyamon 48 tankönyv tünt el. Ezeket többszöri felszólítás dacára sem szolgáltatták vissza, amivel érezték meg a megkárosítottak az intézetet.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. mérlege. Ezen intézet igazgatósága Novotny János elnöklettel a megtörtölt illésen megállapította a lefolyt ületyöt mérlegét, mely bőséges tartalékokat után 6.311.618.991.34 korona tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság az április 2-án összehívandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy osztalék a tavalyi kétszáz koronával szemben részvényenként egy-ezer korona fizetésével, a tartaléklapra egymilliórd, a nyugdíslapra százmillió fordítsassék.

Prágai vásár. Mint minden évben, úgy az idén is a szokott nagymérvű arányban fog lefolyni március 12. április 8-ika között a prágai vásár, ahová vizum nélkül 83 százezer vasuti díjkezelőmennyel lehet utazni. Igazolványok Tanser Miksaánál, VII. Akácfa uca 59. Telefon: 106-81.

A tanári kar általában meg van elégedve a hallgatók szorgalmával és pontosságával. Ottlétünk alkalmával is jelentkezett az igazgatónál egyik hallgató. Kimenőt kért a mai estére. Tört franciasággal beszélt. Olyan szócsopart kért. Szinte majdnem a két újjat nyújtotta fel. Akárcsak a IV. B-ben. Ferenczy Károly volt, a népszerű művész.

A Berlitz nyelviskola vezetője a következőket mondja:

A nagy gazdasági depresszió természetesen nálunk is éreztető. A folyton növekvő munkanélküliség, különösen a magánisztitviselői munkaalkalom hiánya, nagyban csökkent az oknak számát, akik a hivatalnoki pályán idegen nyelvismerettel akarnak előbbre jutni. A hivatali B-listák igen sok állástalan német, francia és angol levelezt termeltek. Ezekben nincs hiány. Akik pedig csak műveltségük kiegészítésé céljából tanulnának, azok közül bizony nagyon sokan megmondják, amíg - az aránylag alacsony - tandíjat megfizetik.

A Berlitz-iskola különben állandóan biztosít néhány ingyenes helyet azok számára, akik erre valóban rászorulnak.

Express tanulás - az idegenek érdekében.

Egy másik jövevői iskolában különös dolgot mesélnek az elmult nyelvtanulási láz idejéről.

Mikor a korona romlása idején a külföldiek szinte elárasztották Budapestet - mondja az iskola vezetője - úgy szólva napirenden volt, hogy egy-egy feltűnő eleganciával öltözött hölgy jelentkezett nálunk:

- Kedves tanár ur, mennyi idő alatt tanulhatok meg angolul.

- Akármilyen rövid terminust adunk, mindig hosszunk találtak. Néha tisztezer tandíjat ajánlottak, ha egy hét alatt megtanítjuk őket. Eleinte azt hitük, hogy szorgalomtúltengésben szenvednek. Később azonban észrevettük, hogy ezek a hölgyek a pesti ideggyógykezelésébe tartoznak. Ejszakai pütlángok, fél és negyedévtári hűlyek, multotölgyök tünderei; az előkelő szállók hátfájóitól ismert nők igyekeztek angolul, franciául tanulni a Pestre érkez idegenek érdekében. Volt egy hallgató-nőnk, aki egy évi tandíjat ajánlott arra az esetre, ha reggeli-estig megtanítjuk ötven japán szóra.

Persze, ezek az idők már elmúltak. Ma örülünk, ha néhány olyan hallgató-nőnk van akinek nem okoz gondot a nyelvtanuláshoz szükséges tandíj részletlétése.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövettség hivatalos lapja Az OKISZ közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

WEISZ SÁNDOR ÉS RÓNA Posztó- és béléstárnygyártó Budapest, V. kerület, Arany János uca 23. szám

20 Legjobb minőségű férfi- és nőiszöveget legolcsóbb bevásárlási forrás FRIEDMANN FARKAS divattáruháza VII., Király uca 11. sz. Eladás nagyban és kicsinyben!!

Reitzer Emil Posztó- és béléstárnygyártó Budapest, VII. kerület, József uca 6. szám

Női- és gyermek-felöltő árúház SEINER ÉS KLINGER Budapest IV, Kossuth Lajos u. 17. Telefonszám: József 11-54 101

Herlinger és Rubel posztó- és béléstárnygyártó. Főüzlet: Bályvány uca 18. Detailüzlet: Dohány uca 19.

Porges és Társa Rt. textiltárnygyártó Budapest, V. kerület, József uca 19. V. kerület, József uca 19. V. kerület, József uca 19.

Einzig Henrik Telefon József 122-67 Kétföldi gyárosok képviselője

Epstein és Pfeifer textiltárnygyártó Budapest V, Sas uca 6.

Sugár Armin posztó, pamut- és béléstárnygyártó Budapest IV, Magyarócska uca 6. szám

Pajor és Griess posztó- és béléstárnygyártó Budapest V, Bályvány uca 6. szám

HIREK

„Szász Andor

a Triestti All. Biztosító Társaság Assicurazione Generali 22 évi szolgálat után évi egy darab sópercecel nyugdíjazott főtisztviselője

Szász Andor tizennyolc éves fiatalember huszontól esztendővel ez előtt kopogtatott a Generali ajtaján. Állást kért. Szász Andort leüljétek, ez szótól kezdve minden nap ott áll az asztal mellett. Azután huszontól esztendőig minden nap megkopogtat egy kassza kábitájának az ajtaját, háta is egyre jobban odagörbült az asztal fölé, szemé néha-néha káprázott, szemüveget kellett viselnie. Szász huszontól esztendő után orvosi bizonyítványt kapott arról, hogy súlyos neurasteniában szenved. Szász Andor ekkor nyugdíjába küldte az intézet. Kitalált számára hogy háromszáznyolcvan koronára segélyt. Torlont pedig mindez ezerkilencszázhuszonegben, az ezernél is több villamosjegy idején. Szász Andor nem érte a dolgot. Elment Győrki Imre dr. nemzetgyógyász képviselőhöz és most már ketten gondolkodnak arról, hogy mit kell tenni. Valószínűleg pert indítottak a Generali ellen. A tekintése kir. járásbírósga a múlt héten maga elé idézte a feleket, akik letették bizonyítékaitak Tombor László járásbíró ur asztalára. Szász Andor azt kérte, hogy a járásbíró ur ítéljen meg számára havi kétfélszáz koronát a Generali, a békeidőben jó aranypénzben voltak le fizetéséből a nyugdíjára járó összeget.

Szerencse a Kávésészésében

Ötvenmilliórd korona nyugdíjalapja van a Generalinak, — mondotta Szász Andor. A Generali képviselője azt mondta, hogy nem igaz. A tekintése járásbíró ur meghallgatta a feleket, azután kihirdette a határozatot, mely szerint a jóbb hétéven fogja meghozni az ítéletet: kétfélszáz, vagy háromszáznyolcvan papírkorona jár Szász Andornak. Szász Andor pedig odament a hírlapírók asztalához. Bemutakozott. Átnyújtotta a fenti névjegyet és elmondotta, hogy a Generalinál van két ismerőse: Sallay Armin, aki harmincegyévi munka után háromszáz papírkorona nyugdíjat kap, egy másik pedig, Csokonay-Vitéz Imre, — aki a debreceni nagy poéta egyenes levezárazottja — nyolcvanegy éves szolgálja a Generalit havi nyolcszázkilencven ezer korona fizetéssel. Emnyit mondott Szász Andor, azután megmozdította orrán a szemüveget és továbbment. (S.)

Diszgyűlés Moravcsik Ernő emlékeztetőre. Az Országos Közegészségügyi Egyesület tegnap diszgyűlést tartott Moravcsik Ernő emlékeztetőre. A diszgyűlésen Gerlóczy Zsigmond dr. és Sáró Arthur dr. egyetemi tanárok hosszabb beszédben méltatták a nemregem elhunyt kiváló tanár emlékét. Az előkelő közönség, melynek sorában különösen a tudományos világ reprezentánsai jelentek meg, mely meghatottsággal hallgatta végig a Moravcsik Ernő emlékének szentelt diszgyűlést.

Művészet az Újságról Egyesületben. Szombaton este az Újságról Egyesület helyiségében kitűnően sikerült művészet volt. Az estélyen Köhény Ilona, Sándor Böske, Szentiványi Kálmán, Faragó Sári, Fekete Pál, Loránd Vilma, Lendárd Béla, Arany Tilla, Sáfary Vilmos és Vég Erzsébet léptek fel, akiknek magánzsámaikat, tréfáit lelkesen tapsolta a zsúfósággal megtöltött terem közönsége. Hajnalig tartó tánc zárta be az estélyt.

Surgoth Gyula volt táblabíró provokálta Korda Tibor hírlapíró

Surgoth Gyula szerint valótlanúságot közölt róla egyik estilap

Megírták már a lapok, hogy szombaton a Schadt tanács háromhavi fogságbüntetésre ítélté Korda Tibor hírlapíró a Gaea Bank megrázamázása miatt. A vad- és védőbeszédok során összetűzésre került a sor a Gaea Bankot képviselő Surgoth Gyula dr., volt táblabíró, ügyvéd és a vádlott között. Az elítélt hírlapíró Surgoth dr. szavait sértőnek találta magára néve és ezért segédei, Rácz Vilmos dr. és Kőr Zoltán dr. után elégtételt kért Surgoth ügyvédtől. Munkatársunk ez ügyben Surgoth Gyulához fordult felvilágosításért, aki a következőket mondta:

— Semmiféle provokációról nincs tudomásom. Ez az ügy különben is a bíróság elé tartozik. Mindenekelőtt valót-

— Szervekednek a fajvédők a fővárosi választásokra. A közelebbi fővárosi választási kampányra képződő Keresztény Községi Párt vasárnap ismét három gyűlést tartott. A gyűléseket az Erzsébetvárosi Kaszinóban, a Rottenbiller utcai Katolikus Legényegyletben és a párt pártterületén a gyűlést tartották. A szónokok között Friedrich István, Wolf Károly, Csilláry András, Csik József és Ernst Sándor nemzetgyűlési képviselők voltak, kik a már liberális kiróghált recept szerint a liberális polgárság és a főváros régi vezetőségének fejére olvasták a főváros állítólagos hanyatlásának bűnét.

— A Metn-ég — mint érdekeit helyről kézik — a gyümölcsös és zsem, valamint kompotjának árát leszállította. ugyancsak lényegesen leszállította a főzék-konzervjeinek árát is. Fedezze szükségletét, amig a készlet tart.

Kafinálter Kneipp maláfa kávé

— A rendőrség nyomára jutott a Turán mozi eltűnt igazgatójának. Ismeretes, hogy a nagyzemzeceai Turán-mozi igazgatója, Kelemen Lajos nemrégiben eltűnt Budapestől. Az eddigi nyomozás nem vezetett sikerre. Ma azonban a rendőrségre bejelentés érkezett Csillag János püspökkelrelel jogyzótól, aki érdekes adatokat közölt az eltűnt igazgatóról. Csillag János elmondja bejelentésében, hogy Kelemen Lajost, aki február 12-én tűnt el, másnap, 13-án Szegeden látta. Az igazgató ekkor autón átrádukt Püspökkelrele, ahol egy napig vendége volt Csillag Jánosnak. A jegyző tudomása szerint Kelemen innen Makó felé indult autóján. A bejelentés nyomán a rendőrség most ebben az irányban is megindítja a vizsgálatot.

— Vidám politikai históriák. Ezzel a címmel Meskó Zoltán összegyűjtötte szellemes folyosóit azekétait, híres közbeszólásait és politikai tréfáit. A nagy érdeklődéssel várt könyvet Vidor Gyula rendezte sajtó alá.

— A Középszéti Egyesülésének kongresszusán nem fért a közönség a helyiségbe. Szokatlan eset miatt maradt el a Magyar Középszéti Országos Egyesülésének vasárnap délelőtti összehívott kongresszusa. A kongresszus oly nagy számban jelent meg a közönség, hogy a helyiség kicsinek bizonyult. A kongresszust március 22-ére halasztották.

— Beretvási pasztilla azért lesz rendelve az összes bel- és külföldi klinikákon, mivel nem rontja a gyomrot, a szív működését nem zavarja.

lanságnak kell kijelentem egy esti lapban megjelent közleményt. Ez a cikk azt állítja rólam, hogy az illető lapot a csécselék lapjának neveztem. Ez nem igaz. A lapról említést sem tettem. A táblabíróra vonatkozólag tettem azt a megállapítást, hogy ilyen hangot csak jözefervárosi hirtálegények használnak.

— A cikk miatt, mely egy fővárosi jászst is megszegyenítő modorban támadott meg — haladéktalanul sajtóperet teszek folyamatba.

Munkatársunk ezután meg megbízható helyről az értesület nyerte, hogy Korda Tibor mégis provokálta Surgoth Gyulát, kinek erről csak azért nem volt tudomása, mert a provokáló levelet postán küldték számára.

— Az ügyészi tulbuzgósg igazságtaljanul hurcol meg tisztességes polgárokat. Az elhunyt héten gazdasági körökben élnek felülélt és megbotránkozást keltett Tauisig Róbert dr. előkelő budapesti bankár ismeretes afférja, akit tudvalóeren egy alaptalan feljelentés következtében az ügyészség letartóztatott. Huszonnyeg órán belül tisztázódott, hogy ennek az igazságszolgáltatásban teljesen példátlan eljárásnak alapja nem volt, s a letartóztatást egészen rendkívüli körülmények között eszközölt tulbuzgó ügyész súlyos hibát követelt el, mely remélhetőleg nem fog következménynek nélkül maradni. A napisajtó és a közvélemény teljes egyöntetűséggel szolgált erkölcsi elégtételt a köztisztviselben álló, ártatlanul meghiurult bankárnak: a gazdasági jogbiztonság azonban azt követeli, hogy a felettes igazságtulj hatóságok utasítsák a nyomozó közegeket az ilyen elhamarkodott lépések mellőzésére.

— Temetés. Vasárnap, folyó hó elsőjén nagy részvét mellett temették el Stein Mór, a Török Bankház Rt. igazgatóját. Az elhunytat a nyitolt sírnál barátai nevében Beermann igazgató, az Osztyársorsjáték Főeljárústók Szövetsége nevében pedig Lányi igazgató búcsuztatta el megható szép szavakkal.

Bámulfatosan olcsó, Izletes és kiadós

— Spiritizta előadás a régi képviselőházban. Tegnap délután zsúfolt padok előtt tartották spiritizta előadást Borbély Andor és Nérey Odén, a spiritiztákt Új Ösvény című lapjának szerkesztője. Az előadás közönsége mely nagyréztül hölgyekből állott, nagy tetszéssel fogdta az előadást, mely főleg a spiritizmusnak a valláshoz való viszonyát tárgyalta.

— Elmaradt a mészárosok közgyűlése. A Budapesti Mészáros Ipartestület vasárnap délelőtti közgyűlést hívott össze a régi képviselőházba. Az ipartestület tagjai azonban nem jelentek meg, urghogy a közgyűlést résztvételenség miatt elhalasztották.

Autóelgázolások. Vasárnap este az Andrássy út 58. számú ház előtt egy autó elgázolta Kuzmits Géza 49 éves mészárát. Súlyos sérülésekkel szállították a Rókus kórházba. — A Dottenbiller utcában Kövög Páter földművelt elgázolta egy autó. A Dologkórházba szállították.

— Akar-e útetni elsőrendű gyümölcsfát, díszfát, díszeserjét, legszebb fajta dahliát és rózsafát? Ugy sürgősen szerezzé meg Ungváry László Faiskolai Rt. nál Cegléden vagy Budapestben, kizárólag Ferenciek tere 3. félémelet 14. Telefonszám: József 132—07.

— Öngyilkos hivatalnok. Szabó Sándor 21 éves magánhivatalnok a Lánchíd budai oldalán revolverrel balantékozta lötke magát. Elvetészhelyes állapotban a Rókus kórházba vitték. Tettené okát nem tudják.

— Baleset. Az újpesti Pamutipar Rt. műhelyében Vitéz Mezeyhért 65 éves munkás elcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy súlyos agyrázkódást szenvedett. A mentők a gróf Károlyi kórházba vitték.

— Öngyilkosság. Tímár ucca 11. szám alatti lakásán fájbelölte magát Rozsnyai István 63 éves horár. Levelet hagyott hátra, melyben bejelentette, hogy győgyithatálan szívbjaja miatt menekül a halba.

— A XII. frankfurter nemzetközi vásáron, melyet április 19-20-21-22-ig tartanak meg, a vásár szénázója az örüsti kertekben épült „Haus der Mosen“ (a divatok háza) lesz, mely felöllel a párisi, londoni, amerikai stb. női, férfi- és gyermekdivatnak összes újdonságait. Tudomások szerint a legbiresebb külföldi ékegek fogják a vásár tartama alatt a divat legújabb kreációit divatbemutatókon külön ezen célra épített pazar berendezési próbatermekben bemutatni. Szakkörökben — miután internacionális divatbemutatókról van szó — ez az újítás igen nagy érdeklődést keltett és máris számosan jelentkeztek a vásáron való részvételtre a tisztelőitől megbízottakkal. Acél Gyula úrnál VII. Rákóczi út 32. ki az érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással.

* A Királyi Színház heti műsora: Egész héten át Marica grófné. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal Árvácska, hétfőn Grand Guignol vendégjáték.

* A Magyar Színház heti műsora: Hétfő, szerda, péntek, vasárnap, hétfő: Csibi, kedd, csütörtök, szombat: Altونا. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal A vörös ember.

* A Belvárosi Színház heti műsora: Hétfő, szerda, péntek, vasárnap, hétfő: A nagyasszony asszonyt már láttam valahol. Kedd: Ki babája vagyok én. Csütörtök: Fej vagy irás. Szombat: Ki babája vagyok én. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: Az olasz asszony.

* A Blaha Lujza Színház heti műsora: Egész héten át Szulimán. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: Postás Katica.

BAK SÖR DREHER

Advertisement for Dr. Kovács S. & Barna I. fogorvos, specialist fogász, located at Bpest VII, Erzsébet körút 40-42. Includes contact information and a list of services.

Beretvási Pasztilla a legmakacsabb fejfájást elmulasztja

A magyar futballsport sorsdöntő órái

Távoli reménysugarak a futballsport megfojtására készülő törvényjavaslat enyhítésére — A passzívításban levő ellenzék távollétében Pallavicini György ögróf, Griger Miklós, Rassay Károly, Sándor Pál és Gschwindt Ernő szólalnak fel a nemzetgyűlésen a javaslat enyhítése érdekében

Találban huroktörvényjavaslatnak nevezte el a sportközvetleny a kultuszminiszter rosszulindult tanácsadói által kiterjesztett törvényjavaslatot, amelynek meglopótesszerű gyorsasággal történt benyújtása valóságos pánikot váltott ki a sportlársadalomból. Hála az MLSZ büles és tapasztalt vezetőinek, az igazságnak immár félig-meddig tisztultak és a szangvinizmus diktálta bosszúvágyat felváltotta az a meggyőződés, hogy az adott helyzetben botorság volna a retorzió és passzív részvétel álláspontjára helyezkedni, ellenben mindent el kell követni arra nézve, hogy a szándékosok helytelenül informált kultuszminiszterrel a javaslatnak a hosszú évek küzdelmes munkájával felépített testnevelési rendszerre és a futballsportra gyakorolandó pusztító hatásáról meg kell győzni.

A magyar futballvezérek közül Tibor Lajos, Fodor Henrik dr. és Springer Ferenc dr. voltak azok, akik a műrséket büles jelszavát vitték be az MLSZ pénteki tanácsülésének izzó atmoszférájába. Nekik köszönhetjük azt, hogy az indulatok nem ragadták meg a sportfőtestületet, akik a futballsportot a megsemmisítéstől féltették.

Nemesek a leginkább érintett futballsportok vezetői és a kollégium meglepetésre, előttünk van az üvegkő: esetenként gyanánt kezelt üvegkő sportnak és a fejlett kerékpársportnak panaszja is, amelyeket szintén pusztulásra ítélt a törvényjavaslat.

A higgadtságunk és a nyugodt megfontoltságunk szükségességét érző a pillanatban a labdarúgósportnak minden hivatott tényezője és éppen ez a körülmény indított bennünket arra, hogy a továbbiakra nézve ahhoz a sportfőtestülethez forduljunk felvilágosításért, aki elsőnek fejezte le az indulatokat az MLSZ tanácsülésén.

Fodor Henrik dr.,

az MTK futballigazgatója, a magyar futball európai híri diplomátája a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— A javaslat benyújtásáért nem a minisztert kell okolnunk, hanem azokat, akiknek érdekében állott a minisztert fedezet gyanánt maguk elé állítani.

— Nem igaz az, hogy a magyar sportnak szüksége volna Nemzeti Stadionra. A meglévő futballpályák teljesen elegendők annak az olimpiásznak megrendezésére, amelynek az időpontja teljesen bizonytalan. Ceak az úszóstadiont kell felépítenünk és akkor meg tudjuk rendezni az olimpiást.

— A passzívítást azonban a leghevesebben ellensz. Meg kell próbálnunk mindent arra nézve, hogy a törvény életbeléptetését megakadályozzuk. Ha ez nem megy, úgy meg kell kísérelnünk a vállainkra hártott súlyos terhek elviselését. Ha nem bírjuk ki, úgy ráérünk akkor is határozni további állásfoglalásunk felett.

Az MLSZ elnöksége szombaton este tartott ülésén szövegbezte meg a kultuszminiszterhez intézett memorandumot. Az okmányt tegnap, vasárnap este az MLSZ helyiségében olvasták fel a meghívott nemzetgyűlési képviselők előtt és meghallgatta a képviselők tanácsát. A küldöttség ma, hétfőn délután kerestél Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszterrel, akinek válasza elé tesszük érdeklődéssel tekint a sportlársadalom. A nemzetgyűlésben Bárczy István, Griger Miklós, Rassay Károly, Gschwindt Ernő, Sándor Pál és volóság szintén még Dinich Ödön fogják támogatni a futballkörök álláspontját.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1925. április hó 13-27.

Rendező: a

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Nagyarányú vízum és utazási kedvezmény!

Lakás-előjegyzés!

Kiállítók jelentkezhetnek és felvilágosításnyerhető a Vásáriródnál V, Szemere u. 6.

Fiatalos, üde

kristálytiszta arcórt varázsolt dr. Kalscring HYVAKJON szépségcsere, adagja K 3000. Fővárosi Török-gyógyszertár. Király uca 12. szán. „Opera”-gyógy-szertár, Andrássy út 26. szán

SAKORVOSI rendelés vér- és nemibetegek részére. Rendelés egész nap Rákóczi-út 32. l. em. 1. Rókusai szobán.

MAGYAR DIVATCSARNOK

Árban, minőségben szenzáció!

Rákóczi-ut 74

Árban, minőségben szenzáció!

Férfi ingzefir

nagyon jó minőségű

18.000

Női és férfi

divaternyő

95.000

Crep de chine

minden színben

108.000

Kutyabőrkeztü

csatos 110.000 gyöngyházgombos

96.000

Divatkalap

reklámár

75.000

Pécsi bőrkeztü

classo

75.000

Trikéselyem

140 cm. széles, minden színben

128.000

Mosott vászen

14.500

Férfi öltönykelme

tenisz, csikos, 140 cm. széles

85.000

Férfi színes zefiring

2 gallérral

75.000

Ruháselyem

minden színben

68.000

140 cm. széles, tiszta granju

kosztümkelme

150.000

Sötét- és színes keimek

savított és gabardén

40.000

Férfizekni

jóminőségű

6.500

Selyemmellü ing

2 gallérral

118.000

Francia epouge

legjobb minőségben

42.000

Női harisnya

minden színben

7.900

Női ing és nadrág

hímzett, darabja

33.000

Kívánatra mintát küldünk — Meg nem felelő árut visszaveszünk vagy kicserélünk

Mister Smoking

mondjon hamar, mindjárt az elején egy jó szerszót, ami igazán az.

— Mondok. Jól figyeljen ide. Ugye, olvasta az újságokban, hogy a Fővárosi Operettszínház elmege vendég szerepelni Bécsbe az amerikai revüvel, hogy a bécsiels is megállás, milyen darab az, amelyet nem író ir. hanem szabad varr, a világosító világít, a díszletező tervez és a rendező rendez. Szóval, ha maga ezt olvasta, akkor bizonyára azt is gondolta, hogy no, most Biller Irént meg Halnay Tibort a bécsiek tapsolják majd a színpadon. Lássa csak, maga megint tévedett, ha most az egyszercsak gondolatban is, mert se Biller Irén, se Halnay Tibor nem mennek Bécsbe, elmennek New-York-ba utaznak, ahová Blumenthal víszki ki őket. Blumenthal ugyanis a jövő év októbertől kezdődően kibérli Amerikában egy színházat, ahol revüt jog járhatnak és ki másra bízná a két főszerepet, mint Billerre és Halnayra.

— Es ki megy ki Bécsbe?
— Azt is megmondom, csak hagyja, hogy kibeszéljem magam. Bécsbe Biller helyett Szokolay Ilit viszik ki, Halnay helyett pedig a kis Latabárt, az öreg Letyi fiát. De nem megy Bécsbe Pécsi Erzsi se, aki már régen szeretne lelt lenni abból a szerepből, amit red kényyszerítettek. Az ő szerepére Hajdu Etvé viszik ki, Nem megy Maly Gerő sem.

— Hát akkor ki megy?
— Ki megy? A többi. A nyolcvan angol góll keverék, meg a ruhák, meg a díszletek. Ez magának nem elég?
— Nekem elég csak az a kérdés, hogy a bécsieknek elég lesz-e?
— Mi az, hogy elég? De még mennyire elég. A bécsiek nagyon szerény igényűek lettek, amióta olyan rosszul mennek a színházak, mint nálunk a tudományos akadémián a felolvasások.
— A Raimund Theater is?
— Az az egy, lássa, jól megy. Igaz, hogy Fedák Szasza briliáns, remek, pompás, káprázatos, de bizony a többi színész oly gyöngye, hogy meg sem közelíti a mi Lukács Pálunkat, Dénes Gyurinkat, Zoltányunkat és Sarkadi Aladárunkat.

— Hallja, mister, ne csak a bécsiekért csacsogjon, mondjon valami magyar dolgot is.
— Mondok én, azt is mondják. A minap fent jártam az Unió központi irodájában, de alig fértem be az előszobába, amnyian voltak. A Rákosi-iskola színházakban statisztáló növendékei jöttek deputációba, mert kevesik a fellépti díjakat, azt mondják, hogy a mai startos világban nem hajlandók esti tíz-tizenkettő, illetve tizenöt ezer koronáért fellépni, már tudniillik, aszerint, hogy hányszor öltöznék. Amikor Labass Juci nyolcmillió esti fellépti díjat kér Sebestyén Gézával a Városi Színházi vendég szerepéért. Azt mondják a növendékek, hogy nekik ugyan nyolcmillió nem kell, de legalább esti ötven ezer koronát utaljon ki nekik a direktor.

— Mégis elkészült a Labass Juci szerződése a Városi Színházzal?
— Egyelőre csak szó van róla, mert hát Faludi Jenő nem akarja elfogadni Labass Jucit, sőt hajlandó neki ellátni is azt, hogy elmelessen valahová nyaralni, csak a Tisza Kálmán-térre nem engedi.
— Es akkor ki jászsa a Zerkovitz főszerepét mégis?
— Valószínűen Pécsi Erzsi, aki egy budai nyári muri alkalmából ígérték telt Zerkovitz Bélának, hogy egy alkalommal ő is hajlandó lesz Zerkovitz-nótkát énekelni.
— Látta-e a Csibit?
— Az MTK jobbszélőjét?
— Dehogy. Hiszen akkor az Orth Gyurú kérdeztem volna, vagy Opadit. Azt a Csibit gondolom, amit a Magyar Színházban adnak és akit a Bajor Gizi at-

SZÍNHÁZ

A Nemzeti Színházban elkészült a B-lista

Tíz-tizenkét tagnak nem újítják meg szerződését

Amíg az Operaházban már a második, jövő évi B-listát készítik elő, addig a Nemzeti Színházban a létszámcsökkentésről szóló rendeletet mind mai napig nem hajtották végre, részint mert a Nemzeti Színházban nincs fölösleges munkaező, részint mert Hevesi Sándor már a rendelet életbelépesekor kijelentette,

hogy az állam első drámai színháza egyetlen tagot sem tud nélkülözni, sőt szükségessé vált a társulat feltárisítása is.

A miniszter fejet hajtott Hevesi Sándor kijelentése előtt és elnözte azt is, hogy a létszámcsökkentésről szóló rendelet életbelépesé óta Hevesi Sándor új tagokat szerződett, akikkel biztosítható volt a Nemzeti Színház zavartalan menete.

Igy az idén került a Nemzeti Színházhoz
Somogyi Erzsi, Radó Mária, Belezony Margit, Petheis Margit, Gyergyay István és Haraszti Gusztáv,

ugyanakkor azonban elvesztette a színház Petheis Imrét, Gyenes Lászlót, Bihary Ákost és más színházhoz szerződött Bajor Gizi, Kiss Ferenc, Mátyay Erzsi és Kürthy József.

Közben Kiss Ferenc visszaszerző-

dött a Nemzeti Színházhoz, Palágyi Lajossal pedig most folynak a tárgyalások szerződésére vonatkozóan. A két színész azonban — minden kiválósága ellenére — sem tudja pótolni az elhúvozottakat és ezért, amint a Hétfői Napló munkatársa értesül,

Hevesi Sándor beleegyezett a B-listákról szóló rendelet legalsbb részbeni végrehajtásába, de csak abban az esetben, ha a miniszter viszont nem gördit akadályokat az új tagok szerződésének útjába.

Ugy halljunk mindössze tíz-tizenkét olyan tagról van szó, akiket márciustól kezdődően nem szerződött majd a színház a jövő évre, olyancok, akik részint nem játszanak már régóta, részint pedig akik

inkább politikusok, mint színészek,

mert Hevesi Sándor a színház falain belül nem hajlandó megtérni a politikát.

Ertesülésünk szerint Hevesi Sándor már befejezte a kultuszminiszterrel való tárgyalásait a B-lista keresztülteléről. Egyelőre természetesen hét lakat alatt őrzik a B-listák névsorát, de néhány nap múlva a nyilvánosság elé fogják hozni azt.

negyvenestendős asszony maszkjába, nem látszik többnek huszesztendősnek.

— Mi hír a többi színházban?

— Nagy vigsgd van mindenfelé, főként a Blaha Lujza-színházba, abban az ötletében, ahol a kacagató humorú Rozsnyai Ilona, a táncoslá Békassy Jessy és a hódító szépségű Sándor Gizi öltözik. Ha valami viccet akar hallani, csak oda menjen, annyit hallhat, amennyit akar. Az ajtó ugyan nehezen nyílik s ezért a három grácia közül az egyik mindig kikölti: Emélni. Ez azt jelenti, hogy az ajtót a kilincsenél fogva meg kell emélni, hogy kinyíljon. Tegnap azonban nagy baj történt, mert Lázár igazgató akart bemenni és neki is kiköltötték: Emélni! Lázár direktor, szegény nem tudta, hogy az ajtóról csak az, az hitke, hogy a fizetésre előzetes és úgy elpárolgott az öltöző elől, mint a kánnor.

— Beregi?

— Holnap, vagy holnapután utazik vissza Bécsbe és úgy hallom, hogy a Színész-szövetség meghívására többé nem hajlandó Pestre jönni és inkább udvariatlan lesz majd, de a nagybecsű meghívást nem fogadja el.

— Végeztél?

— Végeztél elmondom magának, hogy a multkor az egycemistáknak, a BEAC-nak, meccse volt az MTK-val, amelyen természetesen megjelent Salamon Béla is, az MTK-isták legtelkesebb híve, aki minden meccsen résztvevő. Az egyik BEAC-beli játékos a játék hevében összekapott a tacebíróval és dühösen rákiáltott:

— Ne szavaljon itt!

— Salamon erre odament a beacistához és a fülebe súgta: — Edes barátom, Bereginék megtilthatta, hogy szavaljon, de nem a tacebírónak.

A Royal Orfeum rekordmúsora

Ragyogó szmók, előérangú produkciók, a legkifünőbb artistaművészek egész sorozata és a kacagató, deríté vázáló jelenetek garmadája: ez jellemzi azt a pompás műsort, amellyel a Royal Orfeum ismét meglepte közönségét.

Mikor a februári műsort megtekintették, azt hittik, hogy ennél tökéletesebb produkciók már nem lehet és ime a márciusi műsor fényesen rácsóft feltelvéstinkre, mert erre csak azt mondhatjuk — és ennél nagyobb dícséret nem is mondhatunk — hogy sokkal sokkal jobb, tökéletesebb, pompásabb, mulattatóbb, mint az előző műsorok bármelyike.

Tarján Vilmos igazgató, Pártos Béla főtükérral együtt ismét oly előérangú programot produkált, amely vetekedik a békebeli világrész műsorok bármelyikével. Biztos, hogy munkájukat a közönség harminc telt házzal fogja honorálni.

A gazdag műsorból nem is tudjuk hamarjában, melyiket emeljük ki, mert hiszen minden egyes jobb a másikkal. Beszéljünk talán Lord-Ainról, a világhírű operanécso, olasz hangfönméről, vagy Rosray és Capella-ról, akik a szépséget táncolják és oly csodásat s művészi produkcióknak, amely felülmúl minden eddig látott táncelakítást, vagy Bell és Bell angol zenebálookról, Ray Sisters táncművészeiről, Carmanov idomított kutyáiról, különösen Mókus nevű beszélő kutyájáról, Ada és Jim excentrikus akrobátákról akik a női erőnek és kecsességnek tökélyével szórakoztattak bennünket vagy Poley és partnereiről a kifünő amerikai excentrikusokról, Elsie, Lola és partnere görkösorlaművészeiről, Charlie Carrerről, a legpompásabb sampionsonglörrel, Huxter Brov angol humorisztikus mester-ugróról és végül — de elsősorban — Dénes Oszkár új számáról. Nem, ezeket teljesen felesleges külön-külön dicsérettel elhalmozunk. Mert mindannyira csak azt mondhatjuk, hogy ezeket látni és hallani kell okvetlen tót Budapest-nél!

TÉGED IS!

francia bohózat
premier pénteken a
Renaissance Színházban

* Balogh Emma és Kádor Boriska táncművészei a Renaissance Színházban. Két fiatal táncművésznő, Balogh Emma és Kádor Boriska március 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor szenzációs klasszikus és modern műsorral táncművészet rendeznek a Renaissance Színházban.

— Hangverseny. Szombat este tartotta Behlen-Ludvigh Irén operanécsozó ez idele aia és dalestjét. Nagy és szép műsort énekelt végig szélesközönség. Képzelt szopránján és különösen a szabittis finomsággal előadott Schubert, Brahms és Strauss-dalok és a nagy drámai erővel interpretált AB, perldo! után lelkesen ünnepele.

* A Renaissance Színház e heti műsorán a „Menyasszonyi fátym” ma, hétfőn és szerdán a Waterloo csata, kedden, a Szerelmi... esültörtékn keresztül színe A Téged is! című pompás párisi bohózatnak pénteken lesz a premierje, másodsor szombaton harmadsor vasárnap szerepel a műsoron. Szerelmi... első mérsékelt árú előadása vasárnap délután.

* Kedden van a Frasquita Városi Színházi premierje, amelyet épp úgy mint a hétfői esti főpróbát és a szerdai második előadást, a szenzációs operett-újomsággal világhírű szerzője, Lehár Ferenc vezényli. A forróvéru kis spanyol oigánylány és párisi szerelmesnek lebillencselend érdekes regénye legszebb muzikálájának megírására inspirálta a modern operett nagy mesterét s a Városi Színház pazar előadásán, Sorák és Gábor kiftünő duettjében a csillagó Lehár-partitúra minden kótája érvényesülni fog, amint a mulatságos libretto friss vívmására is fokozott erővel fog hatni Sziklot és Molnár Vera magával ragadó játékában és bravuroz táncában. A Frasquita egyébként teljesen betölti a Városi Színház jövő hetének műsorát a vasárnap délután kivételével, amikor is a Tosca kerül színe.

* Ma, hétfőn este lesz a Frasquita nyilvános főpróbája a Városi Színházban.
* A Frasquita első két előadását kedden és szerdán Lehár Ferenc személyesen vezényli a Városi Színházban.

Selyem tricoruha 295.000 K.
Gerő Márton Király ucca 22

Téged is (Ca) szinlapja a Renaissance Színház. pénteki bemutatója

Claud Gouvel 3 felvonásos bohóza Szép NRC fordításában a következő szereposztásban kerül színpadra:

Gaston Sorbier Sugár Lajos, Lucienne Sorbier Símory Mária, Plantin Kabos Gyula, Plantinné Róth Marianne, Francis de Noyelles Berczy Géza, Miss Marvey Bordás Rózsá, Róbert Sereghy Andor, Maurice Széll Richárd, Mme Emile Földy Anna, Melanie Turay Ida, Szobaléány Sebestyén Ilona, Hordár Bodnár Ferenc.

Vigszínház jövő hetét a színház legújabb szenzációs kettős sikere: A főpénztáros ur és a Csevadelt dominálja. A keddi és a szombati est jut az Észlakodalmannak, csütörtökön pedig a Nyugt adják. Vasárnap délután a Bunbury szerepel a műsoron. Szombaton délután a színiiskola vizsgaelőadásul a Kis gróf című operett kerül színpadra.

Halló, Amerika! hete lesz a Fővárosi Operettszínház jövő hete is. Minden nap a páratlan sikerű amerikai revüt adják. Vasárnap délután a Nótás kapitány kerül színpadra mérsékelt helyárrakkal.

Városi Színház. Műsor. Hétfő: Frasquita nyilvános főpróbája, egész héten, minden este: Frasquita, vasárnap délután: Tosca, este: Frasquita.

Csibi nagy sikere. Amint előrelátható volt, a „Csibi”, a Magyar Színház új francia vígjátéka a pénteki bemutatón ötlethezességével mulatságosságával és szellemességével teljes sikert aratott közönségünk és sajtóunk egyaránt.

A szenzációs siker egyformán szól a brilliáns vídám darabnak és a ragyogó előadásnak, elsősorban Bajor Gizzi és Csontos Gyula grandiózus alakításának, amelynél különbet ez a két nagy művész vígjátékban talán még nem is produkált. Mészáros Gizta, Gombaszögi Irén, Zala Károly, Z. Molnár László, Latabár Árpád, Vendrey Peti vígjátéki együttese minden kritikán felül áll. A „Csibi” legközelebb vasárnap, hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap szerepel Magyar Színház műsorán. Kedden, csütörtökön, szombaton Fazekas Imre igazalmas drámája, az „Altona” P. Márkus Emília, Bajor Gizzi, Csontos Gyula felléptével.

Keddi kezdve minden este Frasquita, Lelár Világhírű operettje a Városi Színházban.

„A nagyság asszonyt már láttam valahol”. Fodor László szenzációsan mulatságos vígjátéka, a Belvárosi Színház nagy sikere dominálja az e héfi műsort is. A páratlanul ötletes vígjáték, amelynek eddig minden előadását táblás ház tapolta, vasárnap, hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap szerepel a műsoron. Kedden és szombaton a szezon nagy francia bohózsikere, a „Ki babája vagyok én”, csütörtök Lakatos László brilliáns „Foj vagy irás”-a kerül színpadra.

134-141 „Marica grófnő”. 134-141-ik előadás lesz e héten Kálmán Imre remekének, a „Marica grófnő”-nek a Király Színházban. Minden este Lábasz Jucl, Ványi Ilona, Pálmai Ilka, Király Ernő, Rátkar, Vendrey, Szirmai, Raskó. Vasárnap délután a páratlanul népszerű „Árvácska”.

Grand Guignol - március 9. Jövő hétfőn, március 9-én kezd meg a párisi Grand Guignol világhírű együttese szenzációs vendégjátékát a Király Színházban. A Grand Guignol budapesti vendégszerzése művészi világszemély, mert hiszen a háború óta ez az első alkalom, hogy Páris színházi kultúrája érintkezése kerül a budapesti közönséggel. A vendégszerelés mindenképpen méltó lesz a nagy eseményhez, mert a párisi Grand Guignol utolsó tíz esztendőjének leghatásosabb és legművészebb sikereinek válogatott gyűjteményét mutatja be a Király Színház színpadán. A Grand Guignol a hatások színháza. Világhírű műsorból többek között a következőket mutatja be nálunk: „Le chateau de la mort lente”, „A lassú haloklás kastélyán”, „La nuit tragique de Raspoutine”, „Raspoutine borzalmas éjszakája”, „Le baiser dans la nuit” (Csók az éjszakában), „La vic” (Az erőszak), „Sur la dalle” (A kőlapon). Az előadások kezdete 8-8-kor, rendező helyárrak, elővételi díj nincs.

„A Szuhamit” 25-ik előadás hétfőn lesz a Blaha Lujza Színházban, ahol minden este táblás ház tapos a gyönyörű keleti daljátéknak.

SPORT

Az NRC pontot szerzett az FTC-től

Az UTE is leadott egy pontot a KAC-nak - A VAC az ellene megtélt tizenegyes végrehajtása után levonult a pályáról, nyomban ezután visszament - A BEAC is győzött

MTK-VAC 3:1 (0:0).
Bíró: Iváncsics Mihály.

Ellenére annak, hogy az első félidő változatos küzdelmet mutatott, az MTK félénye így is kirívó volt. Gól nélkül végződött félidő után a 10. percben a hír a határbíró megkérdése után tizenegyesről a VAC ellen. A csapat protestált, a bíró a tizenegyes végrehajtását azonban a tiltakozás ellenére is elrendelte. A plaszirozott lövés a hálóba jutott, mire a VAC csapata sportzerűen módon levonult a pályáról. A csapatkapitány intézkedésére azonban visszatertek a pályára. A 32. percben Orth lövése újabb gólt eredményezett, míg a három percel meghosszabbított időben ugyancsak ő lőtte a harmadik gólt is. A VAC egyetlen gólya tizenegyesből keletkezett, amelyet Boros juttatott a bajnokcsapat hálójába.

NSC-FTC 0:0.
Bíró: Gerő Ferenc.

A Nemzetiek egészében és szép futballt játszottak. Bár az FTC technikai felőre szemmel látható volt, a Nemzetiek a szerzett pontot kiérdemelték. Az FTC-nek a Fuhrmann-Sándor-Blum-trioból álló fedezetora pompás munkát végzett, míg az NSC-nél a közvetlen védelem tett ki magáért.

Vasas-BTC 6:0 (3:0).
Bíró: Kiss Tivadar.

Az MLSz engedélyt adott a súlyos helyzetben levő BTC-nek, hogy amennyiben az olasz szövetség kiadása délután 1 óráig megérkezik, egy a piros-fehérek szerepeltethetik Olaszország határáztér játékosait. A futballisták fel is ültöztek, azonban hasztalan, mert a várt kiadást nem érkezett meg. A deprimált hangulatban levő játékosok azután súlyos vereséget szenvedtek a

második helyen álló Vasasoktól, akik félidőnként 3-3 gólt rugtak. Az első félidő gójlait Szentmiklóssy (tizenegyesből), Takács és Jellinek rugták, míg a második félidő három gólját Takács juttatta a BTC hálójába.

III TVE-Törekvés 1:0 (0:0).
Bíró: Hertzka Pál.

A két kifutó formában levő csapat küzdelméből az otthon játszó Vivók kerültek ki győztesként. Döntetlen félidő után a 19. percben Drözler-Szabó-Kenyeres-szárny összejátékából utóbbi szerzte meg a győzelmét jelentő egy gólt csapatának.

BEAC-Zugló 3:2 (2:1).
Bíró: Szűcs Hugó.

A BEAC meglepetésszerű győzelmét eredményezte a két feljavult csapat küzdelme. Bár Zugló volt a többet támadó fél, a szerzenie azonban az egyetemiek mellé szegődött. A győztes csapat gójlait Kovács (2) és Puhár (1-esből) lőtték, míg a zuglóiak Neumayer és Pollák révén jutottak gólokhoz.

KAC-UTE 0:0.
Bíró: Nagy László.

A kispástelek csaknem az egész mérkőzés alatt defenzív játékot folytattak. Ez azonban egyenesen szenzációs volt. A KAC pompás kett bekkje: Dudás és Saguly voltak a mecca hősei, akik bámulatos teljesítményt végeztek. Az újpásteleknek ezzel szemben a balcsanakcsével kellett megküzdeniük. A kispástei együttes védelmi taktikája egy drága pontot hódított el az egyváltan kifutón játszó UTE-től. Az UTE-ben Jermás, Csontos és Pribó, a KAC-ban a közvetlen védelem kívül Ölvödy tüntették ki magukat.

A Move O. T. E. junior mezei futóversenye

Belloni legyőzte Nagy Sándort (BEAC) aht Somogyi (MTK) is megverte! - A csapatversenyt nagy meglepetésre az FTC nyerte MAC és MTK előtt

Az OTE Óbudán rendezte junior mezei futóversenyt, mely nagy meglepetéssel zárult. Az egyéni és csapat-favoritok mind sorra vereséget szenvedtek. A verseny győzeget sportot nyújtott, egyedül csak Belloni (MAC) váltotta be a szerepléséhez fűzött reményeket. Jól futott Somogyi (MTK) is, aki nem rég még ifjúsági volt. Nagy Sándor vesebántalmi miatt nem tudta formáját kifutni. A csapatversenyben az FTC futói nagyon szépen szerepeltek. A MAC és az MTK csapatát fülényesen érték. Felütnő volt az MTE rossz szereplése. A verseny eredménye a következő:

Táv: 5 kilométer. 70 induló.
Egyéni győztes: Belloni (MAC) 16 p. 54,8 mp. 2. Somogyi (MTK) 17 p. 20 mp. 3. Nagy (BEAC) 17 p. 34 mp. 4. Kovács (FTC) 17 p. 47 mp. 5. Szabó (FTC) 17 p. 55,2 mp. 6. Szabó (MAC). 7. Schüssler (MTK). 8. Róza (MTE). 9. Korönszky (MTE). 10. Krieger (FTC).
Csapatversenyben: 1. FTC (4+5+10+11+12) 42 pont. 2. MAC (1+6+14+17+18) 56 pont. 3. MTK (2+7+13+19+22) 63 pont. 4. MTE A (3+9+21+29+33) 100 pont. 5. MÁV 16+41+42+54+56) 209 pont. 6. MTE B (35+39+40+51+58) 223 pont. Indultak még az OTE és a MEAC csapata is.
Pataky Károly sportelődása. A Debreceni főiskolai sportegyesület vasárnap sportmatinét rendez Debrecenben. A matiné keretében Pataky Károly hírlapíró kollégáink a szabadtéri sportokról tart előadást.

A székesfehérvári cross country Király Pál nyerte

A székesfehérvári Déli Vasúti Előre TK vasárnap mezei futóversenyt rendezett, amelyre az ESC teljes gárdájával lerándult. A versenyt természetesen Király Pál nyerte meg, aki mintegy 300 méterrel győzött a csillaghegyi Csekey Gyula ellen. Csapatversenyben az ESC győzött a székesfehérvári Alba Regia ellen.

Részletes eredmény:
Egyéni győztes: Király Pál (ESC) 25:54,4 mp. 2. Csekey Gyula (CsFC) 26:23,4 mp. 3. Poós (DVTK). 4. Majtál (ESC). 5. Kádár (ESC). 6. Bernáth (Alba Regia). Csapatversenyben: 1. ESC 24 pont. 2. Alba Regia 62 pont. 3. DVTK 68 pont.
Favoritok győzelme a másodosztályban. 38 FC-MAC 2:1. - UTE-KTE 2:0. - Postás-Föv. T Kör. 3:1. - Ekerszerés-KAOE 2:1. - TTC-MTK 2:1. - Húspáros-ETC 1:0. - BAK-UMTE 3:1.
A bajnokság állása. 1. MTK 25 pont. 2. Vasas 19 pont. 3. FTC 18 pont. 4. NSC 16 pont. 5. III. TVE 16 pont. 6. KAC 15 pont. 7. VAC 14 pont. 8. UTE 12 pont. 9. Törekvés 11 pont. 10. Zugló 9 pont. 11. BEAC 6 pont. 12. BTC 5 pont.
Bécsi eredmények: A mai futballmérkőzések eredménye: Rapid-Amateur (bajnoki) 3:1 (1:0); WAC-Simmering 4:2 (0:0); Hakoah-Rudolfshügel 3:0 (1:0). II. osztályú mérkőzések: FAC Ostmark 3:1, International-Sturm 3:0, Hertha-Weisse 1:1, WAS-Nicholson 0:0. Barátságos mérkőzések: Sportklub-Wacker 6:3, Slovan-Bewegungsspiele 3:0.

A prágai Sparta 3:0 arányban győzte le Szombathelyi AK-ot

Prága, március 1.
A prágai Sparta, a cseh Labdarúgó-bajnokság győztese és a Szombathelyi Atlétikai Klub (SzAK) mérkőzése 3:0 (félidő 3:0) arányban a Sparta győzelmével végződött. A mérkőzés mindvégig nyílt volt. A gólok az első félidőben a magyar csapat közvetlen hibáján kívül estek. A szombathelyi csapat a második félidőben minden tekintetben egyenrangú ellenfele volt a prágai játékosoknak. A magyar csapat tagjai közül kiálló formát mutatott Weinhard kapus, akinek bravúrös védekeit a prágai közönség zajos tapsal üdvözölte. A félidő utolsó 15 percét a magyar csapat balfelezes nélkül játszotta, minthogy a bíró Móriót (balfelezes) szabálytalanság miatt kiállította.

MOZI ÉS FILM A Nibelungok A német művészet diadala

Aban a nagy versenyben, amelyet a magyar mozgószínházak közönségük rokonszenvének és tetszésének kivására futnak, a jövő héten biztos diadalt ér arafai a Royal-Appolo és a Kamara, amelyek a Genius-film részvételű társaságok legnagyobb sikerű filmjét, a Nibelungokat mutatják be. A német irodalomnak, de egyben a világ époszirodalomának legnagyobb remeke, legeszesítésű terméke a Nibelungok épeza. A germán lélek hatalmas energiája, nagyvonalúsága két életra a Nibelungok hősi történetében. Valóságos félistének szerepelnek ezekben a hőstörténetekben, az események és a millió, amelyben lefolynak, egyaránt gigantikusak. E gígszerű remekművet vitte filmre most a német kinematográfia valóban az eredetihet méltó formán között Thea von Harbou-nak, a Hindu szemléletű színdarab szerzőjének feldolgozásában. Frits Lang, a film rendezője két és fél évig dolgozott ezen a filmen, amelynek költség egy félmillió dollárt tett ki. A film eddig három világszerte huszonegy államában került bemutatásra, mindenütt domináló sikerrel. A film minden egyes jelenete monumentális és hatalmas megjelenés, érdekesítő és lebilincselő kiállítású lenyűgözően pazar és szenzációs a német színház első vonalából valók: Paul Richter, Margarethe Schön, Schlettow nevei garantálják a művészi nivót a filmnek. A Genius, a Royal-Appolo és a Kamara igen nagy anyagi áldozatok árán szerették meg ezt a nagy filmet, amelyre kiküldötték, hogy Németország legnagyobb sikere 1914 óta - de az anyagi áldozatok biztos erkölcsi siker fogja koronázni.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.
Óriási siker! Mozgókép-Otthon.
Egyszer minden asszony... A First National világhíme. Főszerepben: Virginia Vally és Marco Mac Dermott.
New-York éjjel Fox attrakció. Főszerepben: Estelle Taylor és Marco Mac Dermott. Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órákor.
Henny Porten a Tióliban!
Az évad egyik legnagyobb sikere
Asátán éjszakája
Kamarában (Előadások: 4, 6, 8 és 10)